

DARBININKAS

Vol. LXXVI, Nr. 27
Liepos - July 5, 1991

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

JAV Aukščiausias Teismas nusprendė, kad First Amendment neapsaugoja žurnalisto ar informacijų agentūros nuo teismo, jei nesilaikoma duoto žodžio laikyti paslaptį žinios pateikėją. Nukentėjusis turi teisę per teismą reikalauti satisfakcijos.

Kuveito uostai pamažu pradeda ruošti komercinei prekybai, paaiškėjus, kad pavyko anksčiau, nei buvo numatyta, pašalinti minas, kuriomis Irako kariuomenė buvo nusėjusi Kuveito uostų teritoriją. Tarptautinės minogaudžių firmos sako, kad joms pavyko išsivežti per 1,200 minų.

Vietnamo komunistų partijos lyderiai pareiškė, kad jie nesirengia paleisti vadeles ir atsakyti valdžios, nepaisant to, kad duodama tam tikra laisvė ekonominėje srityje. Tie pareiškimai padaryti kompartijos VII-ajame suvažiavime birželio viduryje. Jame nustatytos valdymo gairės ateinančiam dešimtmeciui. Jei komunistai ir toliau išliks pirmajam pozicijose, sakoma, kad gali būti leistos ir kitokios partijos, žinant, kad jos nenustels komunistų.

JAV ir Šiaurės Korėja pasiekė susitarimą dėl tolimesnių paieškų amerikiečių karių, kurie žuvo karo metu ir buvo palaidoti Š. Korėjos teritorijoje. Pereitą savaitę korėjiečiai grąžino Amerikai 11 karstų su jos karių palaikais. JAV apskaičiavimu, dar nežinomas likimas daugiau kaip 8 tūkstančių Amerikos karių, kurie žuvę ar dingę be žinios.

Pinatubo kalno vulkanas, pridaręs tiek daug nuostolių Filipinų gyventojams ir jų turtui, ilgai gali turėti ir teigiamų pusių. Vulkanologai tvirtina, kad vulkano pelenai gali būti gera trąša ypatingai tropikinėse srityse, kur dirvožemis nukentėjęs nuo liūčių. Bet nauda, jeigu kokia ir bus, gali paaiškėti tik po 25 metų.

Kinija išleido potvarkius, pagal kuriuos draudžiama jos įstaiigoms teikti užsieniečiams mokslininkams bet kokią statistiką apie mokslinius tyrimus, net jeigu tokie tyrimai būtų buvę vykdyti ir bendromis jėgomis su užsieniečiais.

Daugiau kaip 200 tūkstančių Jordano gyventojų, daugiausia palestiniečių kilmės, sugrįžo į Jordaną, pabėgdami iš Kuveito nuo Irako okupacijos. Dabar jie vėl norėtų sugrįžti į Kuveitą, bet Kuveitas jų nenori priimti. Be to, jordaniečiai prisibijo Kuveito valdžios, kuri beatodairiškai dabar kaltina ir teisia'svetimšalius kolaboravus su Iraku.

Vladimir Kriučkov, Sovietų Sąjungos KGB viršininkas, TSRS Aukščiausiosios Tarybos uždarame posėdyje kaltino Vakarų, kad jie nori sugriauti sovietinę ekonomiką, nors oficialiai vaidina, kad pasirengę gelbėti.

Jungtinėse Tautose JAV pristatė įrodymus, kad Irakas slapta gaminasi branduolinius ginklus. Pagal Saugumo Tarybos nutarimą, visi įrenginiai tokiems ginklams turi būti sunaikinti.

Kuveito kronprincas, spaudžiamas pasaulio opinijos, visų 29 miriop nuteistųjų už kolaboravimą su Irako okupantais bauses pakeitė kalėjimu iki gyvos galvos.

LIETUVIAI VILNIUJE BUVO, YRA IR BUS!

— Pasaulio lietuvių vilniečių pirmasis suvažiavimas birželio 1 - 3 —

Dabar, kai į nepriklausomybę žygiuojanti Lietuva pradeda šantažuoti, grasinant pakeisti jos sienas, atimti Vilnių ar Klaipėdą, pasaulinis vilniečių suvažiavimas įvyko pačiu laiku. Iš visos Lietuvos kampelių, o ypač Vilnijos, ir iš įvairių pasaulio šalių Vilniuje suvažiavę atstovai, čia susitiko svarbiu politiniu momentu ir deklaravo savo teises į Vilniaus miestą ir jo kraštą Kovo 11-osios aktu atsikuriančioje Lietuvoje.

Suvažiavimo rezoliucijos

Priimtose rezoliucijose suvažiavimas pasisako prieš lenkų ir rusų bandymus atplėšti Vilnių ir jo kraštą nuo Lietuvos valstybės, griežtai smerkia antilietuvišką, šoviniškišką jų veiklą prieš lietuvius, šalinant juos iš darbo ir gyvenimo, gniuždant jų tautinę savimone, sudarinėjant priešiškas Lietuvai autonomijas.

Toliau sakoma: "Mes, seni vilniečiai, buvę šio krašto švietėjai, jų vaikai ir vaikiai, dabar su dideliu nerimu ir pasipiktinimu sekame Šalčininkų ir Vilniaus rajonuose išlikusių bolševikinių administratorių veiksmus. Šių rajonų vadovai, senojo, dar stalinizmo raugo vadovai, vis dar nevykdo Lietuvos parlamento įstatymų ir vyriausybės nutarimų, priešinasi mūsų nepriklausomybės siekiams, bando daryti vadinamąją lenkišką teritorinę sritį, prieš didžiosios gyventojų valią sukirti ir atskirti nuo Lietuvos čia gyvenančius lietuvius, gudus, totorius, rusus. Lenkiškieji šovininiai ekstremistai sąjungoje su nelegaliai veikiančiu Lietuvoje svetimos valstybės kompartijos skyriumi, mūsų tautos kolaborantams kvilsingams padedant, stengiasi pačiais bjauriausiais būdais ir net ginkluota jėga vėl grąžinti mūsų brangią Vilniją ir net visą Lietuvą į svetimos valstybės okupacijos gniaužtus".

Kreipiasi į Lietuvos ir Lenkijos vyriausybes

Pabrėždamas, kad Vilnius ir jo platus krašto žmonės siekia taikaus, lygiateisio visų jame gyvenančių tautų sambūvio, suvažiavimas kreipėsi į Lietuvos vyriausybę, prašydamas sureguliuoti visas lig šiol neišspręstas problemas, įgyvendinti gerus kaimyninius santykius. Lietuvos vyriausybė taip pat prašoma neleisti tolesnio lietuvių persekiojimo ir žeminimo Vilniaus krašte, padėti jo gyventojams nevaržomai įsijungti į visos Lietuvos gyvenimą, uždrausti čia vykdomą anti-valstybinę veiklą, atkurti ir aktyviai remti visas lietuviškas mokslo, mokymo ir meno institucijas, veikusias čionai iki pilsudskinės ir sovietinės okupacijos. Suvažiavimas taip pat kreipėsi ir į Lenkijos vyriausybę, kad ji deramai įvertintų ir pasmerktų 1920 metų įvykdytą Vilniaus okupaciją ir lietuvių tame krašte naikinimą.

Senosios Gimnazijos salėje

Suvažiavimas vyko buvusios Vytauto Didžiojo Gimnazijos salėje, kuri jo dalyviams priminė tuos laikus, kai pertraukę metu mindžiodavo jos grindis ar dalyvaudavo bendrose gimnazijos pramogose. Visiškai teisingai vienas to suvažiavimo organizatorių ir pirmininkų, dr. Stasys

Trepšys, išsireiškė: "Galėjome gauti ir prašmatnesnių patalpų, bet pagalvojome, kad ši salė bus arčiausiai prie širdies visiems". Taip ir buvo.

Suvažiavimui pasikeisdami pirmininkavo dr. Trepsys ir žurnalistas Izidorius Šimelionis, abudu aktyviai veikiantys "Vilnijos" draugijoje, prisiglaudusioje prie Lietuvos Kultūros Fondo. Šį vilniečių suvažiavimą ir surengė "Vilnija" kartu su Fondu, kuriam pirmininkauja prof. Jurgis Dvarionas, o jo vienu pavaduotoju yra ir Šimelionis.

"Kaip Fondas, taip ir "Vilnija" amžiumi neseni, bet jau veikla pasižymėję. Jie dabar įsikūrę gražioje patalpoje, kur anksčiau buvo komunistų partijos istorinis muziejus.

Atidarymo išskilmės

Šioje gimnazijos salėje dabar veikia kažkoks teatras, tai susodinti žmonės nebuvo problemos. O į atidarymą ir vėliau į koncertą buvo prisirinkę pilna, daugiau kaip 300 žmonių. Senieji vilniečiai atėjo ne tik patys, bet ir atsivedė savo vaikus ir anūkus.

Sceną puošė trispalvė ir didelis plakatas, garsinantis šį suvažiavimą. Atidarė ir žodį tarė Kultūros Fondo pirmininkas Dvarionas. Pradžioje buvo pak-

viesti sveikinimo žodį tarti atstovai iš užsienio šalių, o jų buvo iš JAV, Kanados, Australijos, Gudijos ir Lenkijos. Kiekvienas jaudinosi savaip, pamatęs tokią minią prieš keliasdešimt metų buvusių klases ir gimnazijos draugų, ar savo mokytojų. Kitų net atpažinti nebuvo galima. Visi taip pasikeitę, baltais plaukais, sulenkinti metų naštos. Buvęs istorijos mokytojas Vincas Martinkėnas priminė praeitį — kovą už savo teises lenkų okupacijos laikais. Pasikeitus sveikinimais, prisiminti ir pagerbti atsistojimu amžinybėn iškeliavusieji Vilniaus veikėjai. Buvo pasiūsti atstovai pasveikinti sergančiuosius ir suvažiavime negalėjusiuosius dalyvauti: arkivyskupą J. Steponavičių, kuris atsiuntė visiems savo palaiminimą; dail. Vladą Drėmą ir Marytę Budreckaitę-Burokiene.

Apie Vilnijos kraštą, istoriją, kalbą ir jos likimą kalbėjo mokslininkai: dr. A. Tyla, prof. Z. Zinkevičius, R. Klimas ir kt.

Diskusijos ir kontroversijos

Pasikakymuose vėliau dalyvavo daug kalbėtojų. Jie kėlė aktualius politines padėtis ir "Vilnijos" veiklos klausimus.

Buvo ir kritiškų balsų prieš

(nukelta į 2 psl.)

Pasaulio vilniečių pirmojo suvažiavimo delegacijos dalyviai su rengėjais ir užsienio šalių atstovais Vilniaus miesto savivaldybėje po susitikimo su miesto Tarybos pirmininku Arūnu Grunadu, 7-as iš kairės, miesto meru Arūnu Štaru, 4-tas iš k., ir jo pavaduotoju Vidu Kamaičiu 9-as iš k. Nuotr. Jono Juknevičiaus

BUVO OKUPAVĘ TELEFONO STOTĮ VILNIUJE

Lietuvių Informacijos Centro pranešimu, birželio 26 d. pavaikarėm nuodosios beretės dvi valandas buvo užėmusios centrinę Vilniaus telefono ir telegrafo stotį, nutraukdamos ryšius respublikoje ir su pasauliu. Nutrūko ir Vilniaus radijo transliacijos, nes buvo išjungtas ir elektros tiekimas ne tik telefonui, bet ir radijui. Ryšio mazgas su Ignalinos elektros jėgaine taip pat buvo išjungtas. Šie smogikų veiksmai palietė ir Kaliningrado srities gyventojus bei ten esančią Sovietų kariuomenę.

Apie šiuos veiksmus pasauliui paskelbė Latvijos Aukščiausiosios Tarybos informacijos biuras (pats pirmasis), po to Reuterio agentūra. Birželio 27 d. *New York Times* įdėjo platų savo korespondento Francis X. Clines reportažą apie įvykius su Agence-France nuotrauka, vaizduojančia smogikus prie telefono centrinės durų.

Oficialus aiškinimas: būk tai ieškoję ginklų, o Respublikos pozicija: tai dar vienas bauginimų epizodas. Korespondentas Clines cituoja vilniečių spėliojimus, kodėl būtent dabar toji akcija. Manoma, kad tai turi ryšio su Gorbačiovo kelione į Vakarų

BALTIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRAI SVEČIŲ TEISĖMIS

Baltijos šalių užsienio reikalų ministrai birželio 19 - 20 dalyvavo Berlyne įvykusioje Konferencijoje dėl Saugumo ir Bendradarbiavimo Europoje (CSCE) svečių teisėmis, o ne kaip stebėtojai, pranešė Lietuvos Informacijos Centras. Nors didžiama dalyvaujančių kraštų pritarė Pabaltijo stebėtojų statusui, JAV Valstybės departamentu pareigūnai tvirtina, kad tik TSRS prieštaravo, užvetuodama šį siūlymą. Pagal CSCE procedūrą, konferencijos sprendimai yra priimami tik konsensu būdu. Todėl Lietuvos Algirdui Saudargui, Latvijos Janis Jurkans ir Estijos Lennartui Meri buvo leidžiama dalyvauti tik konferencijos atidaryme, bet ne uždaroje sesijoje, kuriose sėdi pilni nariai bei stebėtojai.

JAV Valstybės departamento sekretorius James Baker susitiko su pabaltiečiais ministrais, pareiškdamas, jog "mes norėtumėm, kad šie džentelmenai mažų mažiausia būtų čia stebėtojai, o ne vien įvairių delegacijų svečiai".

Pokalbio metu Baker su pabaltiečiais aptarė derybų su Sovietų Sąjunga klausimus, vykdomus sovietų armijos puldinėjimus Baltijos kraštų pasieniuose ir ekonominę padėtį. Baker tvirtino, kad Amerikos atstovai deda visas pastangas suteikti stebėtojų statusą Baltijos šalims CSCE susitikimuose, bet pridūrė, kad TSRS tuos žingsnius blokuoja.

Ministrai Meri, Jurkans ir Saudargas dalyvavo Berlyno konferencijoje kaip Švedijos, Danijos ir Norvegijos svečiai.

Birželio 18 vakarą Vokietijos užsienio reikalų ministras ir Berlyno konferencijos pirmininkas

Hans-Dietrich Genscher susitiko su pabaltiečiais ir jiems tvirtino, kad šiuo metu neįmanoma jiems suteikti garbingesnio statuso. Jurkans išreiškė nepasitenkinimą, pasakydamas, kad Vakarų, o ypatingai Vokietijos Baltijos šalių politika nėra pajudėjusi į priekį. "Jie dar mano, kad pažanga yra įmanoma remiant Gorbačiova, o ne Baltijos šalių demokratijas", teigė Jurkans.

Nepaisant nusivylimo, trys ministrai nusprendė neboikotuoti susitikimo. Meri aiškino, kad "esmė yra dalyvauti politiniame procese, pasirodyti visur kur svarstoma Europos ateitis".

Konferencijos atidarymo metu Baltijos šalių ministrai buvo pasodinti ne prie garbės stalo, o galerijoje, kartu su oficialiais nevaldinių organizacijų atstovais, į kurių gretas buvo priimti ir Maskvai ištikimi Baltijos šalių Komunistų partijų atstovai. Įvairūs vienetai, kaip, pvz., Tarptautinė Žmogaus teisių asociacija Frankfurte bei Londone veikianti Baltijos Taryba išreiškė griežtą protestą CSCE dalyviams.

Birželio 20 d. CSCE procese dalyvaujantys kraštai drąsiai parėmė Baltijos šalis ir gynė jų teises į pilną nepriklausomybę. Danijos užsienio reikalų ministras Uffe Ellemann-Jensen pirmasis išskėlė šį klausimą ir uždaroje sesijoje pareiškė, kad "kreipiamės į Sovietų Sąjungos vadus, prašydami susiprasti, kad šis klausimas yra politinis ir turi būti sprendžiamas politiniu būdu, t.y. per derybas, o ne jėga arba grasinimais. Kreipiamės į Sovietų Sąjungos vyriausybę, prašydami atsiriboti nuo visokių ginkluotų pajėgų smurto ir bauginimo veiksmų Baltijos šalyse". Dalyvaujantys ministrai iš JAV, Belgijos, Prancūzijos, Švedijos ir Norvegijos padarė panašius pareiškimus.

Reaguodamas į šiuos pasisakymus, Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Julij Kvicinski pareiškė, kad Baltijos šalių klausimas čia netinka svarstyti, nes jis yra TSRS vidaus reikalas.

(LIC)

Vokietijos teismas Stuttgarte pradėjo nacių buvusio SS Lt. Josef Schwamberger bylą. Jis kaltinamas už daugiau kaip 3 tūkstančių žydų nužudymą koncentracijos stovykloje II Pas. karo metu. Tai pirmoji tokia byla sujungtosios Vokietijos teisme, o gal ir paskutinė, nes liudininkai jau yra išmirę. Nusikaltėjų, 79 metų amžiaus, vokiečiai susigrąžino iš Argentinos, kur jis buvo prisiglaudęs.

JAV Valstybės departamentas oficialiai pareiškė apgailestavimą, kad Kroatija ir Slovenija pasiskelbė nepriklausomos — atsiskiriančios nuo Jugoslavijos. Aiškino, kad JAV "ignoruosiančios" šiuos atsiskyrius savo santykiuose su Jugoslavija. Apeiliuojama į abiejų pusių sveiką protą ir kviečiama ginčus spręsti gera valia ir dialogu. Tuo tarpu Jugoslavija pasiuntė federalinę kariuomenę į Kroatiją ir Sloveniją, ypač pasienio zonas prie Austrijos ir Vengrijos.

tiems priskaičiuota beveik 600 tūkstančių rublių kompensacijų, pašalpų.

Tai tik tie nuostoliai, kuriuos galima apskaičiuoti, įvertinti pinigais. Jie ir birželį didėjo — siautėjo OMON-ininkai, liepsnojo pasienio kontrolės nameliai. Žmonių aukos, moralinės traumas — tai jau kiti, dar baisesni nusikaltimų sąskaitos puslapiai.

(LIC)

PADARĖ 79 MILIJONUS RUBLIŲ NUOSTOLIŲ

Statistikos departamentas priėmė Lietuvos Respublikos vyriausybės pateiktą duomenis apie nuostolius, kuriuos Lietuvos ūkiui ir gyventojams per šiu metų sausio-gegužės mėnesius padarė TSRS okupacinė kariuomenė, praneša Lietuvos Informacijos Centras. Pateikiame nuostolių įvertinimą.

Iš viso nuostolių — daugiau kaip 79 milijonai rublių. Vien tik užgrobta, sunaikinta turtas

įvertinamas 69,5 milijono. Per tą laiką nepagaminta produkcijos, neatlikta darbų, nesuteikta pašalpų už 5,2 milijono rublių. Užgrobta ar sunaikinta daug gamybos priemonių, medžiagų, žaliavų, tenka saugoti gyvybiškai svarbius objektus nuo okupacinės kariuomenės invazijos — todėl negauta 1,6 milijono rublių numatyto pelno. Nuostoliai dėl gyventojų sužalojimų, traumų įvertinti milijonu 60 tūkstančių rublių, priverstinai nedirban-

Pasaulio lietuvių vilniečių suvažiavime Vilniuje birželio 2, S. Nėries vidurinės mokyklos saviveiklininkai, vadovaujami Jolantos Kubiliūtės. Nuotr. Algimanto Žižiūno

LIETUVIAI VILNIUJE BUVO, YRA IR BUS!

(atkelta iš 1 psl.)

Lietuvos vyriausybę, kad ji per mažai veikia lietuvių naudai, o nuolaidžiauja lenkams.

Vieną Sąjūdžio atstovą, kuris gynė lenkų teises, publika net nušvilpė. Gal tai atrodė ir netaktiška, bet suvažiavimo dalyviai savo kailiu buvo patyrę lenkų spaudimą prieškariniais laikais, tai jiems buvo skaudu klausytis išvedžiojimų apie tai, kad reikia atsižvelgti į lenkų pretenzijas kultūrinėje srityje. Visiems atrodė, kad tie lenkai jau visko turi per daug, o dabar dar nori savo (lenkiško) universiteto ir lygių teisių arkikatedroje.

Pirmoji diena užbaigta rezoliucijų svarstymu ir jų priėmimu. Šio rašinio pradžioje suminėta tik dalis, o tų rezoliucijų buvo nemažai įvairiais klausimais. Pavyzdžiui, viena buvo labai konkrečiai parengta, pasakanti vyriausybei, ką jai reikėtų daryti Vilniaus krašte, kad jame nebūtų persekiojami lietuviai ir lietuviškumui būtų padidinti. Lietuvos valstybingumo pamatai.

Su savo pasiūlymais į Aukščiausiąją Tarybą buvo nužygiavę vyrai iš "Vilnijos" vadovybės ir atstovai iš užsienio ir priimti Vytauto Landsbergio, kuris pažadėjo atkreipti dėmesį. Bet tuo metu jam buvo ir kitų degančių reikalų. Tankai vėl bandė nakties metu apsupti parlamentą rūmus.

Vilniečių atstovus priėmė draugiškai ir miesto savivaldybėje. Daugiau kaip valandą jie praleido su miesto meru Arūnu Štaru, jo pavaduotoju Vidu Kamaičiu ir miesto Tarybos pirmininku Arūnu Grunadu. Pasikalbėta apie miesto ir lietuviškus reikalus. Nors norėtasi išgirsti iš miesto valdžios, kad bus daugiau dėmesio kreipiama lietuviams, bet tie aiškino, kad Vilnius, kaip miestas, yra daugiausiai, kad jame lietuvių jau vyrauja savo skaičiumi. Pagal tai Vilnius esąs daugiakultūris miestas, kur kiekviena tautybė turi turėti savo tei-

ses. Štai kokie mes, lietuviai, esame tolerantai!

Kapų lankymas ir pamaldos arkikatedroje

Dviem grupėm suvažiavimo dalyviai aplankė Antakalnio ir Rasų kapines. Antakalnyje palaidotos sausio 13-osios aukos. Jų kapai — kaip žydintis gėlių daržas. Prie daugelio degė žvakės ar juos lankė artimieji, su naujomis žvakėmis ir gėlėmis.

Rasų kapines plačiau aprodė gidė Irena Kubilienė, pradėjusi nuo pat pradžios, kur palaidoti Petrauskai: Kipras ir jo žmona Alė Žalinkevičaitė ir kompozitorius Mikas Petrauskas. Toliau sustota prie buvusio Vytauto Didžiojo Gimnazijos direktoriaus Marcelino Šikšnio kapo, žymių profesorių ir rašytojų, M. K. Čiurlionio ir pagaliau prie dr. Jono Basanavičiaus kapo, prie kurio padėta gėlių, ir visi sugiedojo Tautos himną.

Kadangi buvo Devintinės, tai žmonių buvo pilna, ir arkikatedroje buvo sunku praeiti prie vilniečių, kurių intencija buvo laikomos mišios. Pamokslą pasakė vilnietis veteranas prel. Kazimieras Pūkėnas.

Po pamaldų — vėl į gimnazijos salę, kurioje koncertavo Vilniaus krašto etnografiniai vienetai. Daugiausia katučių pelnėsi grupės iš Šalčininkų ir Gervėčių. Ir suprantama, kodėl. Vieni — grumiasi su lenkais, kiti — Gudijoje aukštai kelia savo tautinę vėliavą.

Po koncerto, suvažiavimo oficialiąją dalį uždarydamas, jo pirmininkas dr. Trepšys, atsisveikindamas su vilniečiais iki sekančio karto, pasakė: "Tie, kurie sako, kad Vilniuje nėra lietuvių, tegul žino, kad lietuviai Vilniuje buvo, yra ir bus!"

Istorinės vietos ir suvažiavimo pabaiga

Paskutinioji suvažiavimo diena, birželio 3, buvo skirta ekskursijoms į Medininkus, Kernavę ir Trakus. Birželio 4-ąją

Kultūros Fondo patalpose įvyko suvažiavimo rengėjų susirinkimas su užsienio lietuviams, dalyvaujant ir Fondo veikėjams. Prie arbatos pasidalinta bendrais įspūdžiais, mintimis ir sumanymais dėl veiklos ateityje, dėl užsienio lietuvių vilniečių ryšio palaikymo ir Kultūros Fondo bei "Vilnijos" draugijos veikimo.

Vėliau didžiama su gidu nuėjo apžiūrėti Katedros požemių, kur

ŠVEDIJOJE GORBAČIOVUI TEKO IŠGIRSTI SKIRTINGŲ NUOMONIŲ

Užsienio spaudos agentūros mini, kad Pabaltijo kraštų problema buvo viena svarbiausių temų, kurių Švedijos ministras pirmininkas Carlson svarstė su prezidentu Gorbačiovu per dvių dienų susitikimą Stockholme birželio 6.

Premjeras Carlson pakartoją Gorbačiovui Švedijos pažiūrą į Pabaltijo kraštų klausimą, pasakė, jog švedų vyriausybės įsitikinimu Pabaltijo respublikų Parlamentai teisėtai atstovauja estų, latvių ir lietuvių tautom, kad Pabaltijo problema turi būti išspręsta dialogo keliu, Helsinkio konferencijos dvasia. Pabaltijo tautom turi būti suteikta teisė laisvai apsispręsti.

Kaip prieš dvi dienas Norvegijos sostinėje, taip ir Stockholme, Gorbačovas per susitikimą su žurnalais nekantriai ir griežtai atsakinėjo į klausimus apie Pabaltijo kraštus, pasakė, jog pokalbyje su Švedijos ministru pirmininku kvietęs švedų vyriausybę jos rūpestį Pabaltijo tautų likimu nepaversti kišimusi į Sovietų Sąjungos vidaus reikalus.

Gorbačovą į Stockholmą lydėjusiam sovietų užsienio reikalų ministru Besmertnych taip pat teko išklausti švedų pažiūrą Pabaltijo kraštų klausimu. Švedijos užsienio reikalų ministerijos generalinis sekretorius Pierre Schori pasakė sovietų ministru, kad Švedijai neprim-

palaidoti Lietuvos karaliai ir didikai.

Atsisveikinant su rengėjais, buvo malonu pasidžiaugti, kad šis suvažiavimas suartino vilniečius, nors ir po penkiasdešimt ar daugiau nesimatymo metų. Taip pat buvo malonu išgirsti, kad "Vilnijos" veikėjai parėngė planus nusipelnusiems vilniečių veikėjams nors ir dalmi būti atžymėtiems Vilniaus mieste. Buvo paruoštas sąrašas asmenų, kurių vardais siūlomos pavadinti gatvės, kad jų atminimas pasiliktų ilgiam laikams. Pavardžių tarpe buvo kun. Kristupas Čibiras, Konstantinas Stašys, Marcelinas Šikšnis, broliai Biržiškos, Antanas Krutulys, broliai Untuliai, Emilija Vileišienė ir kt.

Šio suvažiavimo proga "Vilnijos" veikėjai ir nuo savęs dar atžymėjo 24 asmenis, kuriems suteiktė garbės vilniečio vardą. Jų tarpe yra ir užsienio gyventojai. Tai: dr. Marija Gimbutienė, adv. Antanas Juknevičius ir Petras Viščinis.

Ateinantis suvažiavimas numatytas po dvejų metų. Reikia manyti, kad toje pačioje buvusios Vytauto Didžiojo Gimnazijos salėje. Beje, vilniečiai nutarė prašyti miestą, kad tas patalpas atiduotų jų draugijai.

Salomėja Narkėliūnaitė

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oraš šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. **KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME**, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. **WOODLAWN MEMORY GARDENS**, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokate, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 949 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5636

Remkime

TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukas siųsti adresu:

**Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.**

Savaitės įvykiai

JAV oro pajėgos pranešė, kad Filipinuose paliekama tik apie pusę karinio personalo, o visi kiti evakuojami, nes vulkanas padarė tiek daug nuostolių bazėms, kad jos beveik negali funkcionuoti.

Salvadoro vyriausybei, kovojančiai prieš sukilėlius, Amerika suteiks \$21 milijoną pirkts įvairioms lėktuvų ir mašinų atsarginėms dalims ir medikamentams. Lig šiol ta pagalba buvo sulaikyta dėl to, kad Salvadoro vyriausybė nerodė pakankamai veiklos, ieškant kaltininkų, kurie nužudė šešis jėzuitų kunigus 1989 m.

12-asis JAV prezidentas, Zachary Taylor, kurio palaikai buvo ištirti Kentucky valstijos ir apskrities medikų, nebuvęs nuoduytas, kaip teigė jo biografijos autorė Clara Rising ir daugelis kitų. Medikų komisija teigia, kad prez. Zachary prieš 141 metus miręs nuo ligos, kuri nenustatyta pagal dabartinius duomenis.

— Klaipėdos universiteto laikinuoju statutu remdamasis, 33 narių senatas išrinko rektoriumi fizikos ir matematikos mokslų daktarą Donatą Švitrą. Senato pirmininku yra Aleksandras Žalys. Įsteigti trys fakultetai — technikos, pedagogikos ir gamtos, humanitarinis.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150
TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

Aktorių susitikimas su New Yorko lietuviams Aušros Vartų parapijos salėje birželio 17. Nuotr. V. Maželis

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- DOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

I LIETUVĄ

MOKĖTI ĆALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JŲKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

FAX 718 827 - 2964
Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Publication No. USPS 148-360
Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Vasara jau čia

Didžiama žmonių nuo liepos 1 pradeda vasaros atostogas. Atostogas ir pranciškonų spaustuvių. Darbininko laikraštis išeis tik pirmąją liepos mėnesio savaitę. Paskui dvi savaites neišeis.

Atostogos yra užtarnauto ir labai reikalingo poilsio laikas. Žmogus negali visą laiką bėgti ir dirbti. Jo kūnas pavargsta, reikalauja poilsio, kad vėl jis būtų per naują pakrautą ir pradėtų naują darbo sezoną.

Lietuviai daugiau yra sėslūs. Per atostogas mažai keliauja. Daugiau trūšia aplink namus. Svarbu per atostogas pakeisti darbo ritmą, darbo pobūdį, kad visas mūsų organizmas pailsėtų. Kelionės ir nauji vaizdai labai išblaško žmones, atgaivina, prisotina naujais vaizdais, mintimis.

Jei liekame namuose, irgi surasime darbo, kurio per žiemą, rudenį ar pavasarį nespėjome nuveikti. Namai visada reikalingi remonto, priežiūros. Tai atostogų metu galima neskubant namus apžiūrėti, pataisyti pačiam, padažyti.

Turime už namų savo daržius su gėlėmis, pomidorais. Kiek ten gali būti malonaus darbelio! Žmogui reikia draugauti su gamta, nes jis pats yra tos gamtos dalis. Geriau pažindamas gamtą, pats pasidaro turtingesnis, jautresnis savo aplinkai.

Sakoma, gamta ilgis žmogaus. Žmogus turi gamtą aptvarkyti, išrinkti sausas šakas, sutvarkyti, kad gamta galėtų laisviau skleistis. Kur žmogus gerai prižiūri gamtą, ten ji kur kas gražesnė, duoda geresnį derlių.

Per žiemą ir kitais skubos mėnesiais juk liko neskaityta daug knygų, neperžiūrėta žurnalų. Vis laukėm geresnių dienų, kai bus daugiau laiko. Štai atostogos ir yra tas laikas, kai ga-

lima pasiskaityti.

Juk esame pastebėję, kaip lietuviai atpranta nuo lietuviškos knygos ar žurnalo. Ims ir nusipirks kokią anglišką knygą, užsiskakys kokią žurnalą, bet lietuvišką knygą užmiršta. Tai kaip gali išsilaikyti lietuviška knyga, jeigu jos niekas nenori skaityti, pirkti. Tik apsižvalgykime ir pamatysime, kiek mažai mūsų tarpe liko žmonių, kurie dar paskaito knygą. Tartum knyga būtų kokia našta, kurią reikia vilkti. O nepriklausomos Lietuvos laikais, kai dar gyventa savo tėvynėje, buvo tokių, kurie perskaitė visas lietuviškas knygas. Kurie pirkto tas knygas, įrišo į gražius kietus viršelius. Kai yra tokia paklausa, tada, žinoma, knyga auga, literatūra klesti.

Iš Pabaltijo tautų lietuviai turbūt mažiausiai skaito, mažiausiai išperka knygų. Teko matyti ir pergyventi tokių scenų, kad vardinį progą žmogui dovanojo knygą. Tikisi, kad jis perskaitys, o jis padėjo ją kur nors ant lentynos ir ten paliko mėnesį, metus ir dar daugiau — net neatverstą.

Ieškome glaudesnio santykio su savo literatūra, su savo kūrėjais. Kai knygos miršta, miršta ir tautos. Knygos yra tautinės gyvybės veidrodys. Knygos rodo, kiek mes esame atsivėrę kultūrai, kiek ją pasisaviname, kaip giliai pajėgiame suprasti problemas, jas svarstyti, gyventi dabarties rūpesčiais

Lietuvoje dabar knygų išperka tūkstančiais, nes jos pasidaro prieinamos, gana pigios. Be to, žmogus jau turi knygos ilgesį. Jam įdomu, kas ten parašyta, kaip parašyta. Jis nori gyventi su knyga.

Lietuviška knyga pas mus labiausiai yra suvargusi, sunykusi. Jos ateitis dar tebėra tamsi, nes

Lietuvos Katalikų Bažnyčios episkopato, brolių kunigų ir visų Lietuvos katalikų tikinčiųjų vardu sveikiname Jus, Šv. Tėve, atvykusį su apaštališku vizitu į šį gražųjį Lenkijos valstybės Lomžos miestą, kurio artumas prie Lietuvos sienos ir Jo Ekselencijos Lomžos arkivyskupo palankus kvietimas suteikė mums gražią progą su Jumis susitikti.

Šis susitikimas mums ypatingai džiugus ir mielas, nes čia mes jaučiamės ne kaip svetimieji, bet kaip savi tarp savųjų. Visiems žinoma, kad žymi šios vyskupijos gyventojų dalis kalba lietuviškai. Jie čia ne emigrantai, ne tremtiniai, o nuo seniausių laikų vietiniai gyventojai, išsaugoję per kartų kartas savo brangųjį dvasinį paveldą — meilę katalikiškam tikėjimui, lietuviškai kalbai ir kultūrai. Šiandien mes vieniame su jais kaip viena lietuviška šeima ir reiškiamė Jums, Šv. Tėve, savo nuoširdžiausią dėkingumą, pagarbą ir meilę. Glaudžiamės prie Jūsų tėviškos širdies, žinodami, kad tik Jūs jautriai suprasiate mūsų siekius ir mus užjausite mūsų sunkumuose bei sielvartuose.

Jau 600 metų, kaip Lietuva,

mes atprantame nuo skaitymo. Tad paskaitykime nors per atostogas!

Geros vasaros visiems, gero ir jaukaus poilsio ir pasiskaitymo, kad su naujom jėgom sugrįžtume po atostogų.

BATUNo metiniame susirinkime susitikę: Nastutė Umbrazaitė, lietuvių sekcijos buv. vicepirm., Liuksemburgo ambasadorius Jungtinėse Tautose Jean Feyder, buv. BATUNo prez. Kęstutis Miklas, JT korespondentė Ona Charles.

LIETUVIAI REIŠKIA ŠV. TĖVUI DĖKINGUMĄ, PAGARBĄ IR MEILĘ

Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininko sveikinimo žodis Popiežiui Lomžoje (birželio 5 d.)

būdamą katalikiška šalis, yra palaimingoje Apaštaly Sosto globoje. Tai suteikė jai pasitikėjimo ir ramybės net audringiausiuose metuose, nes žinojo, kad "Petro laivas plauks kaip plaukęs ten, kur Kristus iria jį, nors neliausias vėjas kaukęs ir audra baisi". Jūsų, Šv. Tėve, dėka Apaštaly Sosto globa mūsų tautai tapo dar palaimingesne ir dosnesne. Juk Jūs išaukštinote mūsų tautą palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaičio garbe, sustiprinote Lietuvos Katalikų Bažnyčią naujais ganytojais vyskupais, kurių naujaisius su džiaugsmu ir dėkingumu Jums pristatome kaip jau konsekrutuos Sekminių šventėse ir įsijungusius į Lietuvos episkopato šeimą: tai J. E. vysk. Juozapas Tunaitis, Vilniaus arkivyskupo augziliaras ir J. E. vysk. Sigitas Tamkevičius, Kauno arkivyskupo augziliaras.

Visais reikšmingais mūsų tautai momentais Jūsų tėviška širdis surasdavo mums paguodos ir patiprinimo žodį, o Jūsų Apaštalinis laiškas Lietuvos vyskupams, švenčiant Lietuvos tautos Krikšto 600 metų jubiliejų, mums buvo lyg dvasinio atgimimo chartija, kuri pažadino mūsų tautą dvasiniam ir tautiniam pri-

sikėlimui. Džiaugdamiesi Apaštaly Sosto palaimos dosnumu, turime viltį, kad artimiausiu laiku ji pasireikš ir diplomatių santykių tarp Vatikano ir Lietuvos vyriausybės pilnutiniu atnaujinimu.

Šventasis Tėve, šiandien Jūs esate labai arti Lietuvos sienos. Esame įsitikinę, kad Jūsų meilė Lietuvai yra taip didelė, kad Jums nebūtų per sunku pratęsti šią savo apaštalinę kelionę iš Lenkijos ir Lomžos tiesiog į Lietuvą ir jos sostinę Vilnių. Gerai žinome, kokios kliūtys pastoja tam keliui, bet turime viltį, kad jau sekančiais metais Lietuvos žemę pasieks Jūsų palaimos žingsniai. Šiandien gi visos mūsų tautos vardu galiu pareikšti: Šv. Tėve, mes visa širdimi Jūs mylime, Jūsų laukiame ir kviečiame aplankyti mus kaip savo vaikus.

Kai prieš 6 šimtmečius Lietuva krikštu įsijungė į Europos krikščioniškų tautų šeimą, lenkų tauta, jau būdamą artima mums geografiniu atžvilgiu, tapo pati artimiausia ir katalikiško tikėjimo bei kultūrinio bendravimo atžvilgiais. Šiandien visi pripažįsta, kad lietuvių tautai tai buvo Dievo Apvaizdos dovana ir

malonė, nes tuo būdu Lietuvai pavyko išvengti vokiško bei švediško protestantizmo ir atsispirti prieš rusišką provoslaviją.

Nežiūrint tarp mūsų iškilusių praeityje kai kurių nesupratimų, mes lietuviai niekad neužmiršome, kad mus jungia vienas krikštas, vienas tikėjimas ir meilė Šv. Tėvui. Todėl reiškiamė lenkų tautai, kaip tikėjimo broliams, savo nuoširdžiausią pagarbą ir meilę. Dabar, kai Lietuva pergyvena didžiųjų išmėginimų valandas, mes turime viltį, kad lenkų tauta broliškai palaišys mus, siekiančius tautinės laisvės ir nepriklausomybės.

Šventasis Tėve, Jūsų apaštalinis vizitas ir palaiminimas tesu vienija mūsų širdis Kristaus tiesoje ir meilėje.

**KARD. VINCENTAS
SLADKEVIČIUS**
Lietuvos Vyskupų
Konferencijos pirmininkas

— Vilniuje įkurtas Lietuvos tarptautinės politikos institutas. Tai nevalstybinis mokslo įstaiga, kuris tikslas — analizuoti tarptautinę padėtį, informuoti visuomenę ir padėti Lietuvos žmonėms savarankiškai susivokti užsienio politikoje. Tarp instituto steigėjų paminėtini: A. Eidintas, P. Gylys, A. Januška, R. Mikutavičius, E. Nekrašas, R. Ozolas, J. Paleckis.

— Lietuvoje vyksta diskusijos tarp akademikų, kaip pertvarkyti mokslo institucijas. Pertvarkyti reikia pradėti nuo mokslo struktūros, pataria mokslininkai. Diskusijoje dalyvavo Jonas Kubilius, Juras Požėla, Aloyzas Sakalas. Aleksandras Abišala, Vincas Būda, Viktoras Pilypavičius. Šia proga J. Kubilius pareiškė: "Paveldėjome iš šalies primestą mokslo sistemą, kuri buvo neracionali. Jokioje šalyje nerasete tokios, kokia buvo Sovietų Sąjungoje. Tokia, deja, kol kas ir Lietuvoje."

— Vilniuje įvyko Šiaurės šalių žurnalistų kursai, kurių centras yra Danijoje. Šiuose kursuose buvo svarstoma, kaip apsaugoti spaudos laisvę nuo valstybės, profesinės etikos kodeksas ir politikų privatus gyvenimas bei visuomeninė teisė žinoti. Lektoriais buvo Norvegijos *Vårt Land* vyriausias redaktorius E. Rimehaug, *Bergens Tidende* redaktorius P. J. Oden, Švedijos teisėjas T. Karsas ir kiti.

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Sirijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

4

— Krikščionis — katalikas.
— Prijunkite prie pareiškimo vizai gauti pažymą, kad esate krikščionis, — pridėda. — Beje — toliau teiraujasi, — kokia jūsų tautybė?
— Lietuvis.
Tyla. Matyt tokia tautybė jai nėra aiški. Vėl girdžiu jos balsą:
— Juk Lietuva yra Sovietų Sąjungos dalis?

— Okupuota, — paaiškinu.
Tautybė ir pilietybė, atrodo, jai yra viena ir tas pat. Išgirdusi, kad esu JAV pilietis, ji pažada tuojau pat išsiųsti anketą vizai.

Damaskas iš lėktuvo naktį

Apačioje mirkčioja Damaskas tūkstančių tūkstančiais akų. Skrendame virš aerouosto. Čia akys daugiaspalsvės ir planingai išrikuotos. Nuo aerouosto eina dvigretė akių rikiuotė, — kelias į miestą gana tiesus. Po dešine dunkso dvejojamas miestas: šerdis — Damasko senamiestis, tarsi

didžiulė mirkčiojančių akų puokštė, ir ūgliai — Damasko nauji rajonai plačiomis alėjomis ir šviesių akių gretomis.

Lėktuvus nutūpia labai švelniai. Keleiviai — apie trejetas dešimčių — net paploja pilotui. Patarnautojas kreipiasi į keleivius su "Bienvenu"! bei arabiškai "Ahlan wa sahlan"! ir paaiškina apie pasų kontrolę ir muitinę. Įdomu, kad Sirija naudoja amerikiečių gamintus lėktuvus — Boeing 727.

Sirija — Tarybų Sąjungos satelitas Artimuosiuose Rytuose. Pasų kontrolė greita. Priėjus prie langelio, girdžiu:

— Zdrastvujte! — rusišką pasveikinimą.

— As salaam aleikum, — atsakau, paduodamas amerikietišką pasą. Pasienietis plačiai nusišypso ir atsako su "Ahlan"! Paso nevario, susiranda pase Sirijos vizą ir deda šalia jos antspaudą. Nei muitinėje nereikėjo ilgai užgais-

ti. Tik knygos apie Eblą — Tell-Mardikh'ą patraukia tarnautojo dėmesį. "Jauskis kaip namie"! — atsisveikina. Būdinga, kad abu tarnautojai — pasų kontrolės ir muitinės — svetingi.

Al Jalaa viešbutyje

Ketvirta valanda ryto. Taxi atveža į vietinių gyventojų viešbutį Al Jalaa — El Džala. Jis nevakarietiškas. Dar tik parytis, bet jau verda gyvenimas. Jaučiuosi tarsi tarp pingvinų. Didžiama arabų su balto lino sijonais — galabijeh ir gaubtuvais — kalafijeh. Svetimšalio pastangos kreiptis į arabus jų kalba ne sykį daug padeda. net pasveikinimas "Marhaba"! Aplamai, arabai yra labai svetingi žmonės.

Arabų kalba yra Artimųjų Rytų kalba. Nuo Maroko vakaruose lig Irako rytuose, ir lig Somalijos bei Sudano, bent dvidešimties valstybių gyventojai kalba arabiškai. Be to, arabų kalba yra Korano, islamo šventosios knygos, kalba, todėl jos mokosi visos Žemės musulmonai. Kur tik musulmonas bebūtų, jis skaito Koraną ir meldžiasi į Allą arabiškai. Nūdien islamas nebeturi vieningos valstybės — bent keturiasdešimt su viršum skirtingų karalysčių, respublikų ir diktatūrų save laiko islamiškomis, — nūdien kinta ir islamo kultūri-

nis pobūdis, tačiau islamas didžiuojasi savo religija — Koranu. Musulmonų įsitikinimu, Koranas yra Dievo padiktuotas religijos vadovas, nes apreiškia visiems žmonėms ir visiems laikams Dievo religiją.

Mano kambarys į šiaurę pusę. Iš ten pamazėle, bet vis ryškiau ir drąsiau švyti aušra. Damaskas — seniausiam ir nuolat gyvenamam Žemės mieste nelengva užmigti. Paryčiu — smagus laikas, nes vėsu. Langai atviri. Girdžiu žmones bendraujant prie arbatos stiklo viešbučio kieme. Kitoje gatvės pusėje — stadionas. Ankstyvas bėgikas miklina kojas.

Sirijos dykumos miestelio vaizdas: Tell-Mardih, netoli senosios Eblos piliakalnio. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

Pirmoji diena Sirijoje

Naktis be miego, diena be džiaugsmo? Tik ne Damask! Muezinai — šaukliai maldai neleidžia užmiršti, kad Alla — Dievas žmogui yra labai svarbus. Varpų Damasko negirdėsi, nors Sirijoje krikščionys ir sudaro 10% gyventojų. Musulmonai draudžia procesijas, skambinti varpais ir skelbti Evangeliją. Krikščionys ir žydai gali Dievą savaip garbinti tik savo šventovėse, bet ne už jų slenkščio. Pradedu savo viešnagę Damasko pas musulmonus mečetėje. Islamo malda įspūdinga. Tiesa, ne visi musulmonai skuba į mečetę, nors muezinas ir šaukia ateiti

malda penkis kartus dienoje. Bet tie, kurie atskuba, meldžiasi labai nuoširdžiai. Islamas neturi kunigų — maldai gali vadovauti kiekvienas padorus vyras. Moterų mečetėje šį rytą nematyti.

Troškulyje ir alkis primena, kad reikia ieškoti pusryčių. Sirijoje, kaip ir kituose Artimųjų Rytų kraštuose, nakvynė ir pusryčiai neatskiriami. El Džala viešbutis nėra ištaigus, bet patarnautojas paslaugus. Vos atsisėdus prie stalo valgomajame, atskuba nešinas duona pintinėleje ir lėkšte su pora sviesto gabaliukų bei šiek tiek uogienės. Pasveikins su "sabab el-kher" — "labą rytą", vėl nueina ir grįžta su arbatos ąsočiu. Svečių valgomajame tik keletas. Jauni, kalba vokiškai.

Damaskas — seniausias gyvenamas miestas

Legendose Damaskas yra seniausias gyvenamas Žemės miestas. Įsikūręs palei Barados upę, Kasijaus kalno papėdėje, tarp Antilibano kalnų ir Sirijos dykumos, derlingosios Al Ghuta oazės viduryje. Upė, kalnai, dykuma, oazė su alymedžiu ir vaismedžių sodais... Nenuostabu, kad senovėje buvo vadinamas Žemės rojumi.

(Bus daugiau)

IS VISUR

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS JAU ČIA PAT

ED. ŠULAITIS

— Vatikano radijo korespondentas Varšuvoje praneša, kad birželio 7 po mišių Plocko stadione, popiežius Jonas Paulius II priėmė Aukščiausiosios Tarybos pirmininko žmoną Gražiną Landsberginę.

— ANSA, italų spaudos agentūra, praneša, kad Sovietų užsienio reikalų ministras Bismertnyh susitikime su Portugalijos ministru pirmininku pareiškė, jog Sovietų Sąjunga yra nusiteikusi suteikti nepriklausomybę trims Baltijos valstybėms. Spaudos agentūra ANSA, remdamasi portugalų spaudos agentūra LUSA, praneša, kad savo vizito Portugalijoje metu popiežius Jonas Paulius II yra pasakęs portugalų vyriausybės atstovams, jog Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybė yra nebeatšaukiamas faktas.

— Rimas Česonis lankėsi Lietuvoje ir buvo JAV ambasadoriaus Max Kampelman patarėjas jo viešnagės metu. Ambasadorius M. Kampelman, JAV Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo komiteto pirmininkas, Lietuvoje lankėsi PLB ir JAV LB valdybų pastangomis ir susitiko su prez. Vytautu Landsbergiu.

— Arkivysk. Tado Kondrusevičiaus, naujojo Maskvos apaštalinio administratoriaus, ingreso iškilmėse Šv. Liudviko bažnyčioje Maskvoje dalyvavo gausiai susirinkę tikintieji, apaštalinis nuncijus Maskvoje Colasuono, vyskupai iš Lenkijos, Lietuvos ir Latvijos, Maskvoje akredituoto diplomatinio korpuso nariai. Mišių metu buvo meldžiamasi rusiškai, lietuviškai ir lenkiškai. Naujasis vyskupas, kreipdamasis į susirinkusius, kalbėjo apie dialogą tarp įvairių krikščionių Bažnyčių, apie pakantumą ir artimo meilę, prisiminė Fatimos pranašystę apie Rusijos atsivertimą.

— Vilniaus universiteto teatras liepos 5 - 13 viešės Londone. 27 asmenų trupė The Questors teatre suvaidins tris spektaklius.

— "Volungė", Toronto lietuvių choras, liepos 12 išskrenda į Lietuvą ir ten išbus dvi savaites. Jau pramatyti koncertai Vilniuje, Trakuose, Kaune, Šeduvoje, Palangoje, Nidoje ir Kretingoje. Išleistuvių koncertas įvyks liepos 10 Priskėlimo parapijos salėje. Šiam koncertui ir išvykai vadovaus muz. Dalia Skrin-skaitė-Viskontienė, "Volungės" choro steigėja, vadovė ir dirigentė.

Lietuvos vyčių 78-tas metinis seimas vyksta rugpjūčio 1 - 4 dienomis Trade Winds viešbutyje, St. Petersburg Beach, FL.

— "Rasa", Kauno tautinių šokių grupė (šokėjai ir palydovai — 33 asmenų grupė), autobusu atvyks į D. Britaniją ir dalyvaus liepos 20 - 28 Edinburge, Škotijoje, įvykstančiame 11-ame Tarptautiniame Tautinių Šokių festivalyje. "Rasą" iškvietė ir ja Škotijoje rūpinasi Dunedin Dancers Edinburge.

— Algirdas Čaplikas, Vilniaus universiteto bibliotekos vice-direktorius, lankėsi Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centre. Su pirm. prof. Jonu Račkausku aptarė bendrus projektus. Aplankęs Floridoje dr. Mildą Budrienę, LTSC medicinos muziejaus direktorę, lankysis Clevelando ir New Yorko biblioteko-se. Čapliką į JAV pakvietė su Vilniumi bendradarbiaujanti University of Arkansas biblioteka, kurios specialiu rinkiniu skyrė veda lietuvių kilmės Michael Dabrishus.

Vis labiau artėjame prie IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynių, kurios šį kartą bus mūsų tėvynėje Lietuvoje. Jų atidarymas įvyks liepos 27 Kauno stadione, kur susirinks dešimtys tūkstančių sportininkų ir žiūrovų. Čia bus užkurtas žaidynių aukuras balandžio pabaigoje Trakuose uždegtu fakelu, kuris po to jau keliauja po visą Lietuvą, o liepos 26 pasieks Kauną. Paviešėjęs Kauno istorinėse vietose, fakelas sekančią dieną pasieks Kauno stadioną.

Jau gerokai anksčiau pradėtos atrankinės varžybos Lietuvos komandų tarpe ir tik laimėtojai galės dalyvauti pačiose žaidynėse. Čia išimtis taikoma tik užsienio lietuviams sportininkams, kuriems kokių nors kvalifikacinių žaidimų nebėra.

Tėvynėje šioms žaidynėms buvo pradėta ruošti prieš daugiau negu dvejus metus. Ten jau seniai sudarytas žaidynių organizacinis komitetas, į kurį įeina žymių Lietuvos vyriausybės bei sporto veikėjų, o žaidynių štabo vadovu yra Lietuvos tautinio olimpinio komiteto gen. sekretorius J. Grinbergas.

Lietuvoje šioms žaidynėms jau visiškai pasiruošta, ir ten tik laukiama kuo gausnesnio užsienio lietuvių sportininkų dalyvavimo. Be iš anksto numatytų šių žaidynių programos (beje, jų uždarymo iškilmės bus rugpjūčio 4 Vilniuje) punkty, yra dar pridėta ir daugiau įvykių. Liepos 29 bus Lietuvos Olimpinių Akademijos sesija; liepos 30 — mokslinė konferencija Lietuvos kūno kultūros ir sporto istorijos klausimais; liepos 31 — sporto veteranų sąskrydis; rugpjūčio 2 — Pasaulio lietuvių sporto forumas. Šie renginiai vyks Kaune, ir išeivijos lietuviams kviečiami dalyvauti ir net pranešimus padaryti. Be to, dar bus automobilių lenktynės (rugpjūčio 3 Anykščiuose) ir baidarių 34 km maratonas Ulos upe, Dzūkijoje. Tie, kurie užsiregistruos iš anksto, bus aprūpinti stovyklavimo ir varžybų inventoriu.

Žaidynių organizatoriai daug dėmesio skiria išeivijos lietuviams sportininkams, kurių labiausiai laukia. Ne paslaptis, kad šios žaidynės, iš dalies gal bus ne tiek sportinės, kiek politinė demonstracija už Lietuvos laisvę. Iš užsienio nuvykęs didesnis būrys tautiečių ta prasme irgi gerokai turėtų padėti, įrodant, kad svetur gyvenantieji lietuvių turtai palaiko laisvos, nepriklausomos Lietuvos idėją. Jie pademonstruotų, kad išeivija nepamiršo tėvų žemės — Lietuvos.

Bet kaip iš tikrųjų yra su išeivijos lietuvių sportininkų susiteikimu šių žaidynių atžvilgiu? Bendrai paėmus, jis buvo ir yra teigiamas. Žinant, kad čia lietuvių sportas, mūsų kitų organizacijų tarpe vis nėra pripažįstamas kaip lygiateisis narys, daug daroma ir nemaža padaryta, kad iš-eivija Lietuvoje būtų kuo gausiau ir geriau atstovaujama. Čia prieš porą metų buvo įsteigtas "JAV išvykos komitetas" (Kanos lietuviai turi savąjį), kurio vadovybėje yra Valdas Adamkus — pirm., Vytautas Grybauskas — vicepirm., Renata Žilionienė — sekretorė, Algis Tamošiūnas — reikalų vedėjas.

Praejusių metų pabaigoje į šias žaidynes iš JAV vykstančių sąrašai (bent provizoriniai) buvo gana ilgi. Tada atėjo sausio 13-ji ir ją sekusieji tragiški įvykiai. Jie gerokai mūsiškius sportininkus (labiau jų tėvus, kurie finansuoja jaunųjų sportininkų keliones) išgąsdino ir atšaldė. Ir dabar, kuomet jau konkrečiai reikia pirkti

bilietus, girdima daug balsų, kad važiuoti į Lietuvą nesaugu. Kiek ši baimė pagrįsta, nenorima čia išsamiau aiškinti, bet tie, kurie pastarosiomis savaitėmis ten keliavo (o tokių jau buvo gana daug), nieko pavojingų ten nematė. O kai kurie net teigė, jog Amerikos didmiesčiuose visokių pavojų esti daugiau.

Tačiau faktas, kad vykstančiųjų į Lietuvą sąrašas šiuo metu yra gerokai aptrupėjęs. Tai yra liūdnas reiškinys, ypač tams komandoms, kurios tikrai rimtai ruošėsi ir galvojo apie galimai geresnį pasirodymą žaidynėse. Kaip žinome, vieno ar poros gerų žaidėjų nedalyvavimas komandą iš pretendentų į nugalėtojus gali nustumti į lentelės uodegėlę. Taigi, ir šiaip jau didelių pretencijų neturėjusiam JAV lietuvių sporto vienietam situacija dar pablogėjo. Atrodo, kad iš JAV keliaus apie 250 sportininkų, na, ir gal kiek daugiau turistų. Žinoma, apie vykstančių komandų ir pavienių sportininkų kokybę čia sunku kalbėti, nes atrodo, kad "nebailiųjų" tarpe iškiliųjų žaidėjų daug neturėsime, ir mūsų reprezentacija Lietuvoje sportine prasme gal ir nebus tokia, kokios išvykos komitetas norėtų. Bet, turbūt čia ne reikalo esmė.

Šios išvykos komiteto pirmininkas Valdas Adamkus neseniai JAV lietuvių sporto vienietams išsiuntinėjo laišką, kuriame tarp kito rašoma:

"Sparčiai artėjame prie išvykos dienos į IV-tas PLS Žaidy-

PASAULIETIŠKAS ŽVILGSNIS Į POPIEŽIAUS ENCIKLIKĄ

Komunizmo ideologinis ir ekonominis bankrotas pastaraisiais metais pakirto pakinklius Vakarų kairiesiems. Šių metų gegužės pradžioje paskelbtąjį Jono Pauliaus II encikliką *Centesimus annus* (Šimtieji metai) yra pritrėnkiantis smūgis visokio plauko liberalams ir ypač vadavimo teologijos apaštalam.

1979 m. vasario mėn. susidariau labai gerą nuomonę apie tada dar naujo popiežiaus Jono Pauliaus II pasaulėžiūrą. Ši enciklika tik sustiprino mano įsitikinimą. Nebūdamas nei teologas, nei enciklikų žinovas, religinį šios enciklikos aspektą nagrinėti palieku tos srities autoritetams. Tačiau nesinori praleisti progos pažvelgti į ją konservatyvus pasauliečio akimis. Savo gyvenime esu visko patyręs. Todėl jaučiu ir matau, jog ne tiek medžiaginė, kiek dvasinė individų ar tautų būseną bei pažiūrą į žmogų, į visuomenę ir valstybę suka tautų ir žmonijos likimo ratą viena ar kita linkme. Lietuvos kovą už laisvę matau vykstant milžiniškoje pasaulinių grumtynių tarp gėrio ir blogio arenoje.

Mane stebina tai, kad nuo ateizmo pasekmių pabėgę įvairių tautų išeiviai Amerikoje, atrodo, mažai siejosi dėl to, kad buvo išmesta iš mokyklų malda ir rimta istorija, kad su American Civil Liberties Union pagalba Kristus išstumiamas iš Kalėdų viešajame gyvenime, kad ir išeivių "priebėga" Amerika praranda savo buvusios stiprybės dvasinius pamatus. Kartais atrodo, jog ir mes, lietuviai, esame lyg tie štrausai, įkišę savo politinę galvą į lietuviško geto smėlį.

Dar neteko skaityti ir girdėti iš kairės aliaruojančio riksmo

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirm. prof. Vytautas Landsbergis, prieš išskrisdamas diplomatinėn kelionėn į JAV, balandžio 28 uždegė Pasaulio lietuvių sporto žaidynių ugnį senuosiuose Trakuose. Nuot. Viktoro Kapočiaus

nes. Sunku mums net įsijausti, kokių didelių dvasinių pakilimų Lietuva pasiruošusi sutikti svečius. Jų darbas ir viltys įpareigoja mus visus: Mes negalime nuvilti ir įskaudinti mūsų laukiančiųjų Lietuvoje... Toliau jis ragina ir įpareigoja, kad vyksiantieji Lietuvon vienetai būtų tvarkingi ir drausmingi, nes "būsime atsakingi už Amerikos lietuvių sportinės delegacijos reprezentaciją prieš lietuvių visuomenę". Tokiomis mintimis JAV lietuvių sportininkai ir jų vadovai bei palydovai turėtų leisti į šią atsakingą istorinę kelionę Lietuvon.

Tad, iki pasimatymo IV-jų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių atidarymo iškilmėse Kaune!

dėl *Centesimus annus*. Tačiau galima spėti, kad apšauks Vatikano kapitalo tarnaitę, jeigu nėra būdų panaudoti encikliką katalikybei su marksizmu sugretinti.

Užtikau tos enciklikos trumpą apžvalgą konservatyvaus katalikų savitraščio *The Wanderer* specialiam priede (tabloido formato, 12 psl.) Leono XIII enciklikos *Rerum novarum* šimtmėčio proga. Autoriai priėjo išvados, jog *Centesimus annus* paskelbė socializmą esant mirusiu, griežtai kritikuoja "gerovės valstybę" (welfare state) ir patvirtina, kad "laisva ekonomija" arba "biznio ekonomija" geriausiai atitinka žmogaus prigimtį ir labiausiai sugeba patenkinti visų žmonių poreikius. Kaip Leono XIII enciklika prieš šimtą metų griežtai pasmerkė neribotą kapitalizmą — "laissez-faire", taip *Centesimus annus* pasmerkia ne tik komunistinį, bet ir kapitalistinį materializmą bei "laisvos rinkos" stambeldystę. Anot šio Popiežiaus, ateizmas buvo pirmąja socializmo nesekmės priežastimi.

"Dievo paneigimas atima iš asmens jo pagrindus, ir todėl veda į socialinės santvarkos perorganizavimą, nesiskaitant su asmens orumu ir atsakingumu", rašo Popiežius.

Centesimus annus enciklika reikalauja ne konflikto tarp visuomenės ir individo interesų, bet harmonijos tarp jų. "Iš tikro, jeigu asmeniniai interesai smurtu slopinami, jie pakeičiami slepiančia biurokratinės kontrolės našta, kuri išsemia iniciatyvos ir išradinimo šaltinius". Tai, atrodo, yra "welfare state" nusakymas. Amerikoje tu pasakės matome šeimų sunaikinimą ir demoralizaciją, ypač juodųjų amerikiečių bendruomenėje.

Ne tik komunistai ir naciai, bet ir "liberaliniai" Vakarų "socialiniai inžinieriai" turėtų įsidėmėti, prie ko veda bandymai sukurti "tobulą visuomenę" materialiniais pagrindais, pamirštant žmogaus dvasią.

"Kai žmonės mano žiną paslaptį, kaip sukurti tobulą socialinę organizaciją, kuri padarys blogį neįmanomu, jie taip pat mągo galį naudoti bet kokias priemones, įskaitant smurtą ir apgaulę, tokiai tvarkai įgyvendinti". Taip, anot *The Wanderer*, rašoma enciklikoje. Tai sakas Popiežius, "...išaukia Dievo kantrybės bandymą". Tačiau, JAV "liberalai", kurie sakosi norį nuskriaustiesiems gero, bando sukurti tobulą visuomenę, nuimdami atsakomybę už blogį elgesį ir nusikaltimus nuo asmens.

Ir pasaulietiška, bent jau labiau konservatyvi, spauda greitai atkreipė dėmesį į Jono Pauliaus II encikliką. Kolumnistė Georgie Ann Geyer mums žinoma kaip stipri Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės siekių rėmėja. Savo plačią geopolitinę patirtį ji panaudoja ir šios enciklikos analizei. Jos manymu, enciklika padarys teigiamą istorinį perversmą katalikų socialinėse pažiūrose. Tai ypač paskatinsią "laisvos ekonomijos" pažangą Pietų Amerikoje ir Rytų Europoje. "Dabar mes esame liudininkai pastatymo kito dvasinio ir intelektualinio stulpo, kurio svarbą žmonijos ateities žemėlapiuose vargu ar galima būtų įvertinti", mano Ann Geyer.

The Washington Times dienraštis encikliką svarsto gegužės 13 vedamajame "Pokomunistinis Popiežiaus manifestas". Anot vedamojo, Popiežius "...uždeda savo imprimatur 'laisvai ekonomijai', nacionalizmui, tradicinei Vakarų kultūrai, šeimos primatumui visuomenėje. Jis pasmerkia 'liberalizmą', 'gerovės valstybę' ir laisvos rinkos 'stambeldystę'. Panašiai ir gana teigiamai apie encikliką atsiliepė vedamuoju ir Floridos provincijos dienraštis *Naples Daily News*. Žinoma, lauktina visai kitokios reakcijos JAV kairėje spaudoje ir liberalų dominuojamoje televizijoje.

1979 m. vasarį, pirmosios popiežiaus Jono Pauliaus II istorinės kelionės į Meksiką metu, atsitiktinai keliau su paskaitomis Texase, Meksikos pasieniu. Tad turėjau progos Meksikos televizijoje stebėti jo triumfinį žygį. Lygiai atsitiktinai teko atsidurti svečiuose pas lietuvių kleboną meksikiečių parapijoje, pas kun. A. Bertašų. Jo bažnyčia veik visai ant Meksikos sienos, prie El Paso. Tuo metu pas jį lankėsi ir meksikietis kunigas, kaimynas iš už sienos. Supranta-

ma, kaip ir mudu su kun. Bertašium, jis buvo susijaudinęs dėl Popiežiaus kelionės.

Begirknojančią raudoną vyną, teko atsakinėti į klausimus apie mane ten kalbėti pasiuntusią John Birch Society, apie komunizmą, apie Lietuvą ir — ką aš manau apie Popiežių? Pasakiau nudžiugęs, kai išgirdau jį išvykstantį iš Romos, atsakantį į žurnalistų klausimą apie jo pažiūrą į taiką, pareiškiant, jog jis yra už taiką su laisve ir teisingumu. Ta proga paaiškinau, jog mano ir John Birch Society pažiūra į taiką visiškai atitinka Popiežiaus pažiūrą. Po to, likimo krivon sumesta gan įvairi trejukė pakelė nepaprastą tostą: už Popiežių, už laisvę ir už John Birch Society...

Šiandien laisvė, ačiū Dievui, atrodo, plačiau sklaidžiasi ir teikia daugiau vilties, negu tada, prieš 12 metų. Tikiuosi, jog šiuo pasauliui ir Lietuvai kritišku metu ir mūsų išeivijos galvosena bus paveikta labai laiku paskelbtos *Centesimus annus* enciklikos. Jeigu, kaip yra pagrįdota tikėtis, Lietuva netrukus atgaus nepriklausomybę, sveika mūsų pažiūra į politiką, ekonominę ir socialinę santvarką gali padėti okupuotoje Lietuvoje marksizmo idėjomis dešimtmečiais įtaigotai tautai nepakliūti į centrinio planavimo marksistinį liūną, gi jei pakliūtų, kuo greičiau iš jo išbristi.

Bent man asmeniškai šį encikliką sustvirtino optimizmas dėl žmonijos, ir tuo pačiu Lietuvos ateities. Ko gero aiškiausiai šią encikliką trumpai nusakė žymus JAV konservatyvus katalikas teologas Michael Novak:

"Enciklika išsprendžia ginčą, ar Katalikų (Bažnyčios) socialinis mokymas patvirtina socializmą, kapitalizmą, ar trečia kelią. Ji sako, kad socializmas yra su-smukęs, ir mes einame rinkos keliu, tvardomi įstatymų ir moralės bei rūpinimusi neturtin-giais".

Vilius Bražėnas

— Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos departamento duomenimis, birželio 21 d. maždaug 8 val. vak. Saločių muitinės punktas ant Lietuvos — Latvijos sienos buvo sudegintas sovietų OMON dalinių. Keturi vyrai, iš kurių trys vilkėję OMON uniformas ir buvo ginkluoti, išvežė muitinės darbuotojus ir pastatą padegė. Lietuvos valdžios atstovai mano, kad Vakarų tylėjimas situacijos Lietuvoje nepagerins. (LIC)

— Kaune įvyko Lietuvos pramonininkų tarybos posėdis, kuriame buvo svarstomi ekonomikos klausimai, kai iš naujo atsikuria Lietuva.

STUDENTAI, ATVYKITE Į LITUANISTIKOS SEMINARĄ!

Šią vasarą jau septynioliktą kartą ruošiamas Lituanistikos seminaras — dviejų savaitių universitetiniai kursai studentams, jauniems profesionalams, lituanistinių mokyklų mokytojams ir visiems, kurie nori patobulinti savo lietuvių kalbą bei rimtai pagnagrėti lietuvių literatūros ir istorijos klausimus. Seminaras įvyks š. m. rugpjūčio 4 - 18 dienomis, La Salle Manor, amerikiečių vienuolių rekolekcijų namuose, Plano miestelyje, netoli nuo Chicagos. Kviečiame visus studentus atvykti ir prašome tėvus ir senelius paskatinti savo jaunimą šiais kursais pasinaudoti.

Seminaro svarba

Lietuviai vis giriasi, kad vertina aukštąjį mokslą. Ką tik mokslus baigusiuji nuotraukos margina mūsų laikraščiu puslapius. Bet, jei rimtai pagalvotumėm apie lituanistinį auklėjimą, pastebėtumėm, kad jaunuolis, baigęs aukštesniąją lituanistinę mokyklą, turi tik (ir vargu ar net taip galime teigti) gimnazisto išsilavinimą. Ar lietuvių išeivija ir lietuvių tauta gali tuo pasitenkinti? Tokį klausimą iškėlė prieš septyniolika metų grupelė studentų Mokytojų stovykloje Dainavoje. Nutarė, kad reikia suruošti lituanistinę stovyklą, kur studentai ryžtųsi tarpusavyje kalbėti vien tik lietuviškai, kur būtų pakviesti išeivijoje gyvenantys lietuviai mokslininkai dėstyti kursų iš lietuvių kalbos, literatūros ir Lietuvos istorijos. Ši stovykla išsivystė į seminarą, kuris yra ne tik paveikęs, bet ir išauklėjęs daug lietuviškai susipratusių jaunimo. Per septyniolika metų buvo pateikta per 50 skirtingų kursų, o juose dėstė daugiau kaip 30 skirtingų profesorių ir mokslininkų, jų tarpe Stasys Barzdukas, Antanas Klimas, Marija Gimbutienė, Rimvydas Šilbajoris, Tėv. Juozas Vaišnys, SJ, ir kt. Seminaras ir šiandien yra vienintelė institucija, kuri per palyginti trumpą laiką (dvi savaites) sugeba duoti studentams gerą, aukšto lygio lietuvių kultūros pagrindą.

Seminaro programa

Lituanistikos seminaras yra unikumas lietuvių išeivijoje ir ko gero visame lietuviškame pasaulyje. Tai nėra stovykla, kur atostogaujama. Tai nėra kokios nors studijų dienos, kur klausomasi paskirų paskaitų. Tai kursai, kuriems reikia ruošti, skaityti veikalus, galvoti, rašyti, diskutuoti. Tai lietuvių kalbos ir kultūros rekolekcijos, kuriose dviem savaitėm susikaupiamą ir atsidedama studijom. Šiais metais Lituanistikos seminare bus dėstomi devyni kursai. Kiekvienas kursas turi dvyliką paskaitų, per kurias sistemingai nagrinėjama tema. Dienotvarkė seminare yra tokia: nuo ryto iki vakaro vyksta paskaitos, po pietų yra valandos laisvalaikis, o po vakarienių studentai ruošia namų darbus. Kai kuomet vakarais surengiamos trumpos programos — būna rodomi filmai, pravedamos diskusijos, suruošiami literatūros vakarai. Seminaro nuotaika yra rimta ir darbinga, bet tuo pačiu ir draugiška. Visi viens kitam bando padėti, visų bendras tikslas — save lietuviškai tobulinti.

Seminaro programa yra suskirstyta į tris dalis: lietuvių kalba, literatūra ir visuomeniniai mokslai. Studentai užsiregistruoja bent penkiems kursams. Šių metų programa tokia:

Lietuvių kalba

„Lietuvių kalbos gramatikos pagrindai“ skiriama tiems, kurie jau prirūšio lituanistinę mokyklose išmoktąsias pagrindines

kalbos taisykles, arba tiems, kurie neturėjo progos jų išmokti. Mokomasi linksniuoti, asmenuoti, laipsniuoti, taisyklingai vartoti linksnius.

„Lietuvių kalbos kultūra“ — Tėvas Juozas Vaišnys, SJ. Kursas taikomas stipriai lietuvių kalbą valdantiems. Jis pašalina išeivijoje įsigalėjusias rašybos, skyrybos ir kirčiavimo klaidas.

„Dalyviai“ — prof. Antanas Klimas, iš Rochesterio. Mokomasi, kaip vartoti lietuvių kalboje esančius 13 dalyvių.

„Vertimo praktika“ — prof. Violeta Kelertienė. Vertimai iš lietuvių į anglų kalbą. Kursas ypač vertingas tiems, kurie norėtų vykti į Lietuvą vertėjauti.

Lietuvių literatūra

„Lietuvių išeivijos poezija“ — prof. Viktorija Skrupskelytė. Išeivijos poezijos apžvalga nuo 1945 metų iki 1980 dešimtmečio kūrybinių. Ypatingas dėmesys skiriamas Aisčio, Bradūno, Mackaus, Niliūno, Radausko, Suteimos kūrybai.

„Naujausia lietuvių novelė“ — prof. Ilona Gražytė-Maziliauskienė. Bus skaitomos ir nagrinėjamos šešios per pastaruosius keletus metus sukurtos novelės. Jų tarpe Gavelio, Almėno, Granausko, Kondroto ir Ivanauskaitės.

Visuomeniniai mokslai

„Lietuvių socialinis ir kultūrinis vystymasis Amerikoje“ — prof. Aleksandras Gedmintas. Antropologiniu požiūriu bus aptariama lietuvių išeivių socialinis įsikūrimas Amerikoje, kepriant ypatingą dėmesį į „pirmosios bangos“ lietuvių ateivius.

„Lietuvių kultūros atgimimai“ — prof. Vytautas Kavolis. Kursas apie tris Lietuvos atgimimus:

SOVIETAIS VIS GRASINA LIETUVOS VYRIAUSYBEI

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui pasiūstame laiške Sovietų Sąjungos generalinio štabo viršininkas generolas Mojsiejevas pakartotinai pareikalavo, kad Lietuva vykdytų karines prievolės į sovietinę armiją įstatymą arba sumokėtų kompensaciją sovietinei valdžiai už kiekvieną Raudonoje Armijoje atsisakantį tarnautį šaukiamojo amžiaus lietuvių jaunuolį. Priešingu atveju, generolas Mojsiejevas pagrasino, sovietų karinė vadovybė pati suras reikiamus priemonių šaukiamojo amžiaus jaunuoliam Lietuvoje imti į sovietinę armiją.

Vytautas Landsbergis griežtai reagavo į sovietų generolo reikalavimus ir grasinimus. Pasakė, kad pagal Lietuvos respublikos įstatymus ir Konstituciją, lietuviai jaunuoliai neturi jokios prievolės tarnauti svetimoje kariuomenėje, ką gerai žino ir sovietų

kariuomenės vadovybė. Landsbergis šia proga atkreipė dėmesį į tai, kad sovietiai net nepajėgia reikiamai apsaugoti sovietinėje kariuomenėje tarnaujančių lietuvių; priminė, kad 1989 metais neišaiškintomis aplinkybėmis žuvo 22 sovietinėje armijoje tarnaujantys jauni lietuviai, praėjusiais metais žuvusiųjų skaičius siekė net 38.

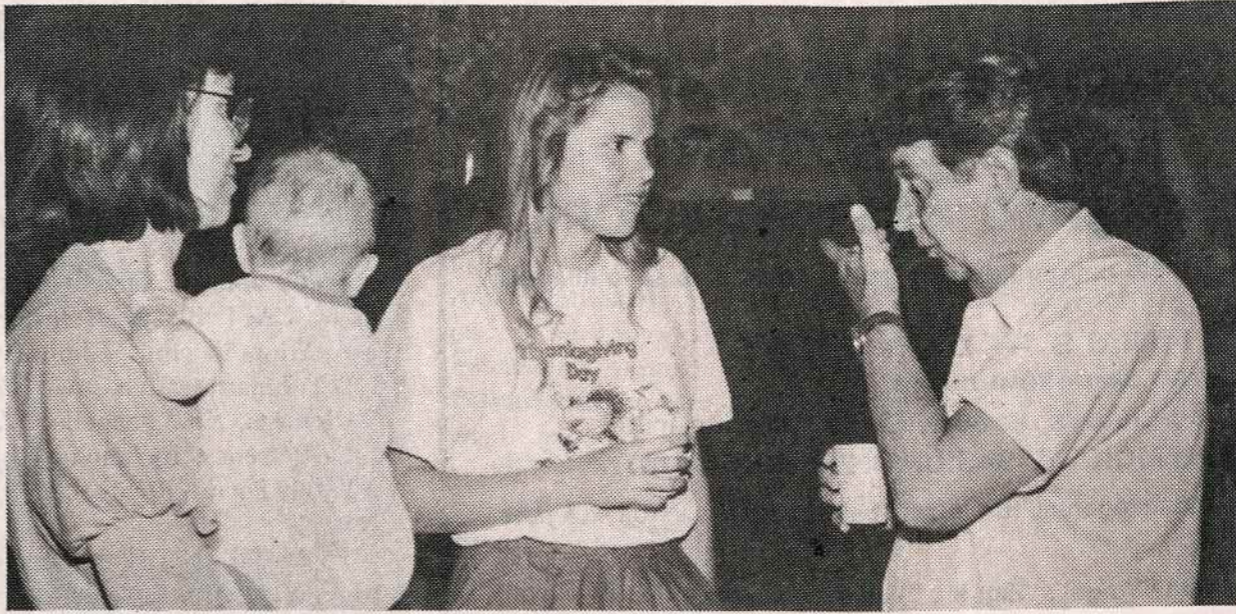
Galop Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas pastebėjo, kad sovietų armijos vadovybės nauji grasinimai Lietuvai labai primena sovietų veiksmus Vilniuje šių metų sausio mėnesį. Grasinimai tikrai nepatainauja pastangom sudaryti tarpusavio pasitikėjimo atmosferai, kurio reikia Lietuvos ir Sovietų Sąjungos tarpvalstybinėm derybom užmegzti, pasakė Landsbergis ir pridūrė, kad nei Lietuva, nei jos piliečiai nėra Sovietų Sąjungos įkaitai.

PABALTIJYS DEBATUOSE DĖL PARAMOS KREMLIUI

Gegužės mėnesį vykusiuose JAV Senato debatuose dėl paskolų Kremlui vienas nuosekliausių perdėto dosnumo kritikų ir Baltijos valstybių gynėjų buvo senatorius Bill Bradley. Jis tvirtino, jog ne laikas švaistyti pinigais, kai užpildinėjami pabaltiečiai ir TSRS-oje tebesiaučia politinė suirutė. Anot *The Christian Science Monitor* (1991.V.10), Bradley kritikavo Gorbačiovo politiką ir pavadino Sovietų kre-

ditą niekuo nevertu. Senatorius nurodė į senkančius sovietų užsienio valiutos išteklius: neišmokėtas skolas JAV, Europos ir Japonijos bendrovėms ir „desperatišką“ aukso, TSRS ūkio pamatų pardavinėjimą, „nes iš Kremliaus niekas nenori nieko kito pirkti“.

Dienraščio žiniomis, Kongreso atstovai ir JAV administracijos pareigūnai nuogaustauja, kad Kremlius, sistemingai besisten-

Pereitų metų lituanistikos seminare prof. Antanas Klimas, iš Rochesterio, stebisi studentų Laimos Sidrytės-Aleksienės ir Rūtos Sidrytės kirčiavimu. Šių metų seminare rugpjūčio 4 - 18 profesorius dėstys dalyvių mokslą. Nuotr. Vidos Kuprytės

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Austrijos pagrindinių partijų atstovai — parlamentarai birželio 11 d. lankėsi Vilniuje ir buvo susitikę su Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininku V. Landsbergiu, ministru pirmininku G. Vagnorium, užsienio reikalų ministru A. Saudargu ir parlamento frakcijų atstovais. Svečiai atvyko iš Rygos, kur dvi dienas praleido susitikinėdami su vyriausybės ir parlamento nariais.

— Vilniuje lankantis buv. JAV prezidentui Richard Nixon, jis vilniečių prie televizijos bokšto buvo sutiktas su gėlėmis. Kruvinonojo Sekmadienio aukoms atminti Nixon padėjo gėlių ir išsireiškė: „Ši vieta simbolizuoja ir tragediją, ir triumfą. Tragediją tie nekaltų žmonių, kurie prarado čia savo gyvybes, ir triumfą todėl, kad savo mirtim atkreipė viso pasaulio dėmesį į Lietuvos nepriklausomybę.“

— Vilniuje gegužės 23 - 30 vyko VII Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas, kuriame dalyvavo beveik tūkstantis dalyvių iš Lietuvos ir apie šimtas iš užsienio.

— Arūnas Štaras, Vilniaus miesto burmistras, gegužės 22 buvo sumuštas gatvėje. Jį užpuolė du vyrukai, bet nepilnė: liko piniginė, laikrodis, brangesni dalykai.

— Gargždų naftos įmonės direktorius R. Vaitiekūnas pareiškė, kad dabar Lietuvoje nafta gaunama iš keturių gręžinių, kurie yra Kretingos, Klaipėdos ir Šilutės rajonuose. Lietuviška nafta autocisternomis vežama į Mažeikių naftos perdirbimo gamyklą. Lietuviška nafta yra daug geresnė už sovietinę, nes joje yra mažiau kenksmingų sieros junginių. Sieringas kuras labai teršia aplinką.

— Kazimieras Antanavičius, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos ekonominės komisijos pirmininkas, pranešė, kad tikimasi, jog šių metų rudenį Lietuvos respublika įsives savo valiutinę sistemą, piniginių vienetą — litą.

giantis silpninti nepriklausomybės judėjimus, gali sulaukyti maisto produktų transportą į Baltijos valstybes.

Kitas pabaltiečių bičiulis, senatorius DeConcini, perspėjo, kad Sovietų konservatyviosios jėgos panaudos bet kokią paramą savo tikslams — jie apdovanos savo lojalius rėmėjus, ir tuo uždels ūkinį pertvarkymą.

Gorbačiovo reikalavimus rėmė Trans-Atlantic Futures, Inc. firmos, aktyviai besireiškiančios Rytų Europoje ir TSRS-oje pirmininkas, vokiečių Stephan-Gotz Richter. Jis aiškino, kad, jei JAV neparems Gorbačiovo, Sovietai supyks, o armija ir KGB nustelbs reformas.

(Elta)

IŠ VISUR

— Vilniaus katedros kriptojų birželio 24 palaidotas arkivysk. Julijonas Steponavičius. Laidotuvių mišias koncelebravo kardinolas Vincentas Sladkevičius kartu su Lietuvos vyskupais, prancūzų iš Olandijos ir Popiežiaus specialiu atstovu arkivysk. Audriu Bačkiu, Maskvos arkivyskupu ir vyskupais iš Lomžos, Balstogės ir Novosibirsko. Pamokslą pasakė vysk. Sigitas Tamkevičius. (LIC)

— JAV LB Krašto valdyba, posėdžiaudama birželio 15 savo būstinėje, aptarė įvairius reikalus: prez. Landsbergio apsilankymą, lietuvių muzikos šventę, artėjantį Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, šokių šventę 1992 metams.

— Dail. Viktoras Vizgirda šiuo metu labai sunkiai serga ir guli ligoninėje Centerville, MA. Žmona Elena ir visa šeima juo kiek galėdami rūpinasi. Taip pat ir gausūs dailininko bičiuliai bei gerbėjai liūdnai išgyvena šią nelaimę. Dail. Viktoras Vizgirda yra vienas iš žymiausių lietuvių dailininkų. Ypač išeivijoj jis reikiškesi meno parodomis, kultūrine bei menine veikla ir kiek galėdamas dalyvavo visur, kur tik šaukė Lietuvos reikalai. Lyg nujausdamas savo ligą, pasiuntė į Lietuvą daug paveikslų Vilniaus muziejui. Taip pat praėjusią vasarą dovanojo 10 vertingų paveikslų ir lietuviams pranciškonams, Kretingoje organizuojamai išeivijos dailininkų galerijai.

— Tėv. Sigitas Benediktas Jurčys, OFM, Lietuvos jaunosios kartos pranciškonas, kuris jau dveji metai Romoje studijuoja teologiją, birželio 16 atvyko į New Yorką ir sustojo pranciškono vienuolyne. Atostogų metu jis rašys darbą licenciatu laipsniui įgyti. Gyvens Brooklyno ir Kennebunkporto vienuolnyuose.

— Waterburio LB apylinkė rengia išvyką liepos 14, sekmadienį, 1 val. popiet Woodtick Recreation Area, Nichols Road, Wolcott, CT (buvusioje Scovill vasarvietėje).

— Kun. Bronius Jurkšas balandžio 17 mirė Madride. Veliomis buvo gimęs Skirsnemunėje, Raseinių apskr., 1914 gruodžio 12. Studijavo sazejiečių mokyklose ir universitete. Kunigu įšventintas 1944 birželio 25. Dirbo Kolumbijoje, Kanadoje ir Ispanijoje. Eilę metų vadovavo suaugusių ir jaunimo chorams Prisiškėlimo lietuvių parapijoje Toronte. Pasižymėjo kaip patvarus filatelistas.

Jaunuoliams 15-18 metų ypatinga stovyklos savaitė NERINGOJE liepos 28- rugpj. 3 lietuvių kalba. Informacija: NERINGA, Box 155C, RFD 4, W. Brattleboro, VT 05301. 1-802-254-9819.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Munch, Middlothian, VA, Tornau, Chicago, IL, C. Frank, Damarest, NJ. Užsakė kitiems: T. Klimas, New York, NY — V. Keblui, Van Nuys, CA. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licenzija V/O "VNESHPOSYLTORG"

Gerai žinoma firma su 30-ties metų patirtimi gerai ir greitai aptarnauja savo klientus siunčiant

SIUNTINIUS — DOVANAS su apmokėtu maitu

į TSRS, tame tarpe į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kt. GAVĖJAS NIEKO NEMOKA, VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Klientų patogumui visi mūsų agentai turi didelį pasirinkimą aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Turime pardavimui mašinas: "Volga", "Žiguli", "Volvo", "Toyota".

VISI DRABUŽIAI, MEDŽIAGOS IR MAISTO PRODUKTAI, IŠSKYRUS ELEKTRONINĖ APARATŪRĄ BEI ODOS IR KAILIO IŠDIRBINIUS, DABAR PERIŠČIAMI BE MUITO.

Dėl informacijos prašome kreiptis į mūsų pagrindinę kontorą arba į visus mūsų agentus.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

25 West 45th Street, Room 301 A

New York, NY 10036
Tel. (212) 869-0347

BOSTON, MA 02127
BROOKLYN, NY 11222
BUFFALO, NY 14212
CHICAGO, IL 60622
CHICAGO, IL 60622
CLEVELAND, OH 44134
FORT WAYNE, IN 46808
HAMTRAMCK, MI
HARTFORD, CT 06106
HERKIMER, NY 13350
INDIANAPOLIS, IN 46227
IRVINGTON, NJ 07111
LAKEWOOD, NJ 08701
LOS ANGELES, CA 90046
MIAMI BEACH, FL 33139
MINNEAPOLIS, MN 55418
NEWARK, NJ 07106
NEW YORK, NY 10009
PHILADELPHIA, PA 19116
PITTSBURGH, PA 15203
ROCHESTER, NY 14621
TRENTON, NJ 08611
WATERVLIET, NY 12189
WORCESTER, MA 01607
WHEATRIDGE, CO 80033

632 Dorchester Avenue
661 Manhattan Avenue
701 Fillmore Avenue
2242 W. Chicago Avenue
1723 W. Chicago Avenue
6089 State Road
1807 Beineke Road
11415 Jos Campau Avenue
1839 Park Street
RR No. 1, Box 765 McKennan Rd.
3216 St. Jude Drive
1082 Springfield Avenue
901 E. County Line
7706 Santa Monica Blvd.
1352 Washington Avenue
2422 Central Avenue N.E.
698 Sanford Avenue
122 First Avenue
10182 Bustleton Avenue
1307 E. Carson
681-683 Hudson Avenue
703 So. Broad Street
1828 3rd Avenue
22 Carlstad Street
4330 Quay Street

Tel. (617) 268-1303
Tel. (718) 389-6747
Tel. (716) 895-0700
Tel. (312) 235-7788
Tel. (312) 666-3985
Tel. (216) 884-1738
Tel. (219) 432-5402
Tel. (313) 365-6350
Tel. (203) 232-6600
Tel. (315) 886-3939
Tel. (317) 787-0052
Tel. (201) 374-6446
Tel. (201) 363-2251
Tel. (213) 656-1962
Tel. (305) 532-7026
Tel. (612) 788-2545
Tel. (201) 373-8783
Tel. (212) 533-2906
Tel. (215) 969-1150
Tel. (412) 481-2750
Tel. (716) 544-2151
Tel. (609) 393-9455
Tel. (518) 274-5242
Tel. (508) 798-2868
Tel. (303) 422-4330

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiuntę prenumeratos mokesį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmė:

Po 30 dol.: P. Šlapelis, Anaheim, CA; J. Blazys, Holliston, MA; Mirga Vaiciulis, Elmhurst, NY; T. Linartas, Clen Cove, NY; S. Remėza, New Rochelle, NY; Julia Petrėnas, Richmond Hill, NY; Lily Pocius, Richmond Hill, NY.

Po 20 dol.: J. Tiškus, Greenwich, CT; J. Antanavičius, Coconut Grove, FL; V. Misiūnas, Elizabeth, NJ; Valerija Janavičius, Elizabeth, NJ; Al Marcel, Far Rockaway, NJ; Dr. J. Shukis, Fresh Meadows, NY; D. Ūzas, Maspeth, NY; R. A. Stirbys Phila, PA.

15 dol.: J. Dapkus, Hartford, CT.

Po 10 dol.: K. Januta, Los Angeles, CA; Zita Dreslius, Hartford, CT; F. Liktorius, Ft. Lauderdale, FL; V. Kvetkus, Inverness, FL; J. Jakubauskas, Juno Beach, FL; V. Milčius, Ocala, FL; U. Bliskis, St. Petersburg Beach, FL; A. Demeika, Durand, IL; T. Aleksionis, N. Falmouth, MA; J. Steiny, Worcester, MA; A. Jarmas, Clark, NJ; Anelė Pietaris, Clark, NJ; P. Vasyliūnis, Dunellen, NJ; D. Švenčiūnas, Elizabeth, NJ; K. Krusinskas, Green Brook, NJ; V. J. Raugas, Hazlet, NJ; E. S. Ažuošas, So. Orange, NJ; Anna Pocius, Watchung, NJ; Gloria O'Brien, Westwood, NJ; Audronė Tozzi, Lindenhurst, NJ; Regina Ayre, New York, NY; A. Kantakevičius, Richmond Hill, NY; Eugenija Kezėnė, Woodhaven, NY; A. Sabalis, Woodhaven, NY; V. Butkys, Woodhaven, NY; Julia Tamkevicz, Pittsburgh, PA.

7 dol.: K. Urbšaitis, Gulfport, FL.

Po 5 dol.: R. Zableckas, Loveland, CO; Pr. Spakauskas, East Hartford, CT; Danuta Venclauskas, Wolcott, CT; V. Beleckas, Sunny Hills, FL; V. Grudzys, St. Petersburg Beach, FL; B. Galinaitis, Westminster, MD; J. M. Vidunas, Auburn, MD; Ona Andriulionis, So. Boston, MA; Berta Girycs, Worcester, MA; Antoinette Grajauskas, Cliffside Park, NJ; Anne Baronas, Colo-

nia, NJ; K. Zvinis, Brooklyn, NY; L. Jankauskaitė, Brooklyn, NY; J. P. Lenktaitis, Fishkill, NY; Edv. Senkus, Freeport, NY; J. Aleksa, Amsterdam, NY; Pleckaitis, Worcester, NY; Ch. Senken, Woodhaven, NY; J. Matiukas, Woodhaven, NY; Su-

san Milasius, Cleveland, OH; Lithuanian Vytis Club, Bradford, England.

4 dol.: V. Eringis, Baltimore, MD.

2 dol.: Mrs. P. Pukas, No. Chicago, IL.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko Administracija

Vita Dautartienė, Lietuvos Kultūros Fondo atstovė, po jos pranešimo Balzeko lietuvių kultūros muziejuje gegužės 26 Chicagoje. Iš k.: dail. Rytis Tarabilda, Val. Ramonis, V. Dautartienė, Leonas Narbutis. Nuotr. Ed. Šulaičio

LIETUVĖ PASAULINĖJE REKORDŲ KNYGOJE

Norit ar nenorit, o štai lietuvi Barbara Jasaitė iš Ramoškių kaimo (Lietuvoje) pasiekė pasaulinio rekordo, ne šokinėdama su kartim ar mušdama ping-pongo kamuoliuką, bet sulaukdama solidaus amžiaus — 135-erių metų. Ir tai jos pasiekimas!

Apie tai rašo *The National Enquirer* ir liudija, kad *The Guinness Book of World Records* patvirtino, jog ji yra seniausia amžiumi visoje mūsų planetoje. Ateinančiame *Guinness almanache* bus apie ją parašyta, nes kitas seniausias asmuo pasaulyje esąs net 19 metų jaunesnis už Barbarą.

The Enquirer žurnalistas Patrick Wilkins ją lankė Lietuvoje ir kalbėjosi, domėjosi, kaip ji gyvenanti, kad tokio gražaus amžiaus sulaukusi.

Pasirodo, ji gyvena kaime su savo mirusios sesers šeima, aplinka švari, pramonės neužteršta. Anksti keliasi. Didžiausias jos užsiėmimas — tai siuvinimas, ji dažnai ir verpianti, net jos nuotrauka atspausdinta prie ratelio. Ji kasdien skaitanti Bibli-

ją, esanti giliai tikinti. Ji reporteriui sakiusi: "Aš nepavargau gyvendama; kai Dievas mane pasišauks, aš nukeliausiu, bet aš gyvensiu taip ilgai, kaip Jis norės."

Ką ji valgo ir geria? Ogi kasdien valganti makaronų su karštu pienu. Nenaudojanti alkoholinių gėrimų, nei kavos su arbata. Ir niekad nebuvo ištėkėjusi. "Aš visados nekėsdavau vyrų ir neturėjau su tais gyvuliais nieko bendro, nes manau, kad tai pavojinga. Juk tai vyrai, kurie politikuoja ir sukelia karus".

Barbora niekur nekeliauja, nėra buvusi toliau nuo namų kaip 20 mylių, kai ji gimė 1855 m. liepos 15 d. Tai dar penkeri metai anksčiau prieš Lincolnui tampa JAV prezidentu. Būdam 60 metų amžiaus pirmą sykį pamatė elektros lemputę, o 80-ies, kai pirmą kartą kalbėjo telefonu. Kai pamatė automobilį, galvojo, kad jis tik kelia triukšmą ir leidžia smarvę. Ne ką geriau galvoja ir apie lėktuvus, sako: "žmonės turbūt neturi proto, jei skraido".

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgicijų.

Norį įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703. Didžiojo New Yorko rajono lietuvių kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847 - 2686.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

NAUJOS KNYGOS

Lietuvių kalbos vadovėlis angliškai *Introduction to Modern Lithuanian* išleistas nauja laida. Kaina \$25. Prie knygos labai tinka įkalbėtų tekstų 4 kasetės, — kaina \$40. Persiuntimui pridėdama \$3.00.

Vlado Kulboko naujausia knyga *Laiko pagrėbstai* jau gaunama Darbininko administracijoje. 336 psl. Kaina \$8.00, plus persiuntimui \$1.50.

Dr. Konstancijos Paprockaitės-Šimaitienės knyga *Moteris su baltu chalatu* jau platinama Darbininko spaudos kioske. Jos kaina 20 dol., persiuntimui pridėti 2 dol.

Jono Dainausko *Lietuvos bei lietuvių krikštas ir 1387-ji metai*. Išleido Vydūno fondas, Chicago. 1991 m. Kaina 15 dol. Persiuntimui pridėdama 2 dol. Galima gauti Darbininko spaudos kioske.

Lietuvos žemėlapis (J. Andriaus) didelio formato, gaunamas Darbininko administracijoje. Kaina su persiuntimu 12 dol.

Algirdo Gustaičio *Karas braukia kruviną asarą* — Antrojo pasaulinio karo dienoraštis. Didėnio formato, 240 iliustracijų — nuotraukų, atspaudų, žemėlapių. Gaunama Darbininko administracijoje. Kaina su persiuntimu 35 dol.

Nauja knyga gauta Darbininko administracijoje. Jos autorė Ava Saudargienė. Knyga vadinasi — *Anapus Horizonte*, Australijos apysakos. Knyga turi 188 puslapius. Sudėta 19 pasakojimų. Išleido Nidos Knygos Klubas Londone 1989 m. Kaina 12.50 dol. Knygos persiuntimui pridėti 1 dol.

1991

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nuo 7 iki 14 dienų Lietuvoje 19 įvairių maršrutų

Dauguma kelionių aplenkia Maskvą. Maršrutai įdomūs — Šiluvos atlidai, kelionė laivu Baltijos jūroje, Lietuva, Kopenhaga, Varšuva, Helsinkis.

Smulkesnėms informacijoms ir lankstinukams kreipkitės į **BALTIC TOURS . 77 Oak St., Suite 4 • NEWTON, MA 02164.** Tel. 617/965-8080 • Fax 617/332-7781

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemoka.

mai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kurio laiku. Jūsų slunčią gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisdėda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per pašta skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE: 450 West Broadway, South Boston, MA 02127. 9 AM to 3:30 PM, Monday thru Friday. Saturday 10 AM to 1 PM. 268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE: 745 Galloway Blvd., 8:30 AM to 5:30 PM, Mon., Tues., Wed. & Fri. Thurs. — 8:30 AM to 7:30 PM, Saturday 8:30 AM to 12 Noon

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALWAYS THE LEADER

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401

CHICAGO: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333

FLORIDO: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304

DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350

WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

Lietuvos Vyčių centro valdybos posėdy Detroit, MI, birželio 15 susitiko: Lietuvos Melodijų radijo programos vedėjas Algis Zaprackas, Lietuvos Vyčių centro valdybos pirmininkė Ona Klizas Wargo, Lietuvos Vyčių Fondo pirmininkė Loreta Stukienė, Pagalbos Lietuvai vajuos pirmininkas Robertas Boris. Nuotr. Dalios Bulvičiūtės

Posėdžiavo Lietuvos Vyčių centro valdyba

Lietuvos Vyčių centro valdyba metiniam birželio posėdžiui birželio 15 susirinko Šv. Antano parapijoje, Detroit, MI., kur klebonauja kun. Alfonsas Babonas. Parapija, globojusi posėdį, yra Vyčių 102 kuopos būstinė. Dalyvavo apie 30 valdybos narių

bei svečių. Po maldos, 102 kuopos prezidentas pasveikino ir palinkėjo darbingos posėdžio. Vadovavo centro valdybos pirmininkė Anna Klizas Wargo, kuri pranešime prisiminė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio jai

pasakytus žodžius apie Vyčius: "Tai sena, garbinga organizacija". Buvo tariamasi dėl seimo, kuris įvyks St. Petersburg Beach, FL; išrinktas kandidatas Lietuvos bičiulio žymeniui — advokatas William Hough. Aptarti būdai, kaip organizacija toliau galėtų padėti Lietuvai ir dvasiniai, ir materialiai. Taip pat buvo nominuoti kandidatai į centro valdybą (keli nariai baigė

savo kadencijas). Likusieji kandidatai bus išrinkti per seimą.

Seimo rangos pirmininkas Rob Martin pranešė, kad seimui rengiamasi sklandžiai. Iki birželio pradžios užsirašę per 100 narių. Seimo programos redaktorė Loreta Stukienė pareiškė, kad nariai gražiai talkina jos darbe. II vicepirmininkė specialiejiems projektams Pranė Petkuvienė raportavo, kad ji baigianti papildyti vyčių vadovą, kurį bus galima gauti per seimą. Padėkojo valdybos nariam už patarimus. Komiteto "Pagalba Lietuvai" pirmininkas Robertas Boris, atrodo, bene pats veikliausias valdybos narys. Net Vilkaiviškio vyskupas Juozas Žemaitis, atvykęs į Detroitą, pageidavo su juo susitikti. Robertas su Sesele Alverna, OSF, pradėjo Gyvojo rožančiaus veiklą. Pradžioje rasti 96 nariai, kurie parą pasidalinę kas 15 minučių kalbės rožančių. Dabar jų yra 387 — čia ir Lietuvoje. Robertas taip pat pranešė, kad išsiųsti 3 konteineriai medikamentų į Lietuvą. Visi jau gauti. Medikamentų vertė: \$1,005.431.00. Siuntimo kaina — per \$25,000. Aukojo 393 asmenys. Suaukota — per \$40,000.

Po susirinkimo, mišias aukojo kun. Alfonsas Babonas, vietinės kuopos dvasios vadas. Prieš ir po posėdžio valdybą įvairiais pačių paruoštais gardumynais vaišino 102 kuopos vyčiai.

Kitas susirinkimas bus St. Petersburg Beach, FL, prieš seimą, kurį šiemet rengia centro valdyba.

Dalia Bulvičiūtė

PARDUODAMAS NAMAS

Graži aplinka, patogi vieta
vieno aukšto, pigus išlaikymas

Netoli nuo 44-to ir 21-mo
kelių kryžkelės. Putnam, CT

Kreiptis:

Jonas V. Strimaitis
(203) 651-0261
(203) 651-8376 fax

DISKUSIJOS JAV KONGRESE DĖL TSRS PAŠTO BLOKADOS

JAV pašto tarnyba pripažino, kad pirmąsias trim šiuo metų mėnesiais buvo "žymiai pertrauktas" laišku ir siuntinių tiekimas iš Sovietų Sąjungos, ypač iš Baltijos valstybių. Pasak Laisvos Europos Radijo žinių tarnybos (NCA), amerikiečių paštas pradėjo tirti šį reikalą. Pabaltijo kilmės amerikiečiams pradėjus skųstis, kad jie negauna laišku.

JAV pašto vedėjo pavaduotojas Thomas Leavey gegužės 21 d. pasakojo Kongreso komitetui, kad kovo mėnesį TSRS pašto generalinis direktorius Boris Butenko jam pareiškęs, jog jis "nežinąs apie jokiais problemas" dėl laišku ir siuntinių iš Baltijos šalių. Butenko taip pat tvirtino, kad nesą jokių politinių priežasčių sulaikyti tas siuntas.

Ankstvyvą balandį JAV tarptautinė pašto įstaiga New Jersey valstijoje iš Sovietų Sąjungos gavo 282 maišus oro pašto siuntų, kurios buvo atsiųstos paprastu paštu. Tuose maišuose buvo ir laišku bei siuntinių iš Baltijos valstybių.

Leavey reišė viltį, kad pašto

ryšiai sunormalės. TSRS lankešis JAV pašto tarnybos vedėjas Anthony Frank turėjo kalbėtis dėl gausių skundų dėl pašto ryšių su Baltijos valstybėmis.

Kongresmenai apie tą pašto blokadą kalbėjo griežčiau. Frank McCloskey (D-IN), Atstovų Rūmų pašto pakomitečio pirmininkas, pareiškė, jog jam sunku tikėti, kad "šalis, turinti informaciją apie subversyvią veiklą savo teritorijoje ir sugebanti bei norinti tikrinti disidentų laiškus, nepastebėtų paslaptį nuodėtų poros šimtų svarų laišku". Kongresmanas Ben Gilman (R-NY) įžiūri "ryšį tarp nepriklausomybės judėjimų respublikose ir pašto sustabdymo".

Amerikos pabaltiečių organizacijų atstovai ragino JAV paštą paieškoti kitų kelių į Baltijos valstybes, kad nereikėtų siųsti per Maskvą. Leavey sakė, kad Sovietų pareigūnai, su kuriais jis diskutavo tokią galimybę, priešinosi, nes jie nenori, kad kitos respublikos pasektų tuo pavyzdžiu.

(Elta)

"SOJUZ" — BALTIJOS VALSTYBIŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS PRIEŠAS

Šalia Sovietų generolų, KGB ir nomenklatūros, vienas pagrindinių Baltijos valstybių nepriklausomybės priešų yra "Sojuz" (Sąjunga) grupė, geriausiai organizuota frakcija Sovietų parlamente. Šios grupės "profilis" buvo išspausdintas Laisvos Europos Radijo biuletenyje *Soviet/ East European Report* (1991.V.20).

"Sojuzui" dabar priklauso apie trečdalis TSRS Liaudies Deputatų Kongreso narių. Jie reikalauja įvesti apsausties stovį ir imtis griežtų priemonių "taikai atstatyti". Grupės vadovai tvirtina, kad jie turi ypač daug šalininkų nerusų respublikose. Primindamas, kad 70 milijonų Sovietų piliečių gyvena anapus savo tautinių teritorijų, "Sojuz" teigia, kad tai jį remianti "16-ta respublika", kuriai gresia nerusų "nacionalizmo" pavojus. Daugelis "Sojuzo" vadovų yra iš Baltijos respublikų.

Corbačiovo vyriausybė "Sojuzą" traktuoja labai rimtai. 1990 m. gruodžio mėnesį Corbačiovas atleido vidaus reikalų ministrą Vadimą Bakatiną, kurį tik praėjusią dieną aštriai kritikavo "Sojuzo" suvažiavimas. (Bukatinas buvo palyginti liberalus; jis pasmerkė 1991 m. sausio 13 d. žudynes Vilniuje.) Kitas "Sojuzo" talkinys buvo užsienio reikalų ministras Edvard Ševardnadze, kuris atsistatydino gruodžio mėnesį.

Straiptinio autorei Elizabeth Teague atrodo, kad "Sojuz" ima skilti į dvi grupes — "ekstremistų" ir "nuosaikiųjų". Pirmajai vadovauja "juodieji pulkininkai": latvių kilmės Viktor Alksnis, Estijos "Intersąjūdžio" vadovas

Jevgenij Kogan, prieš Moldavijos nepriklausomybę veikiančio "Interjudėjimo Jedinstvo" vadovas Jurij Blochin ir kt. Alksnis nuolat kritikuoja Corbačiovo "demokratizaciją", į "rinkos ūkį vedančias reformas". Nuosaikiųjų vadovas Venjamin Jarin yra artimas Corbačiovo bendradarbis. Abi grupės tebėra glaudžiai susijusios su TSRS kompartija ir reikalauja jėga užgnaužti Baltijos valstybių nepriklausomybę.

(Elta)

— Dalia Pečiulienė, bibliotekininkė iš Mažvydo Lietuvos Nacionalinės Bibliotekos, atvyko iš Vilniaus į Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centrą Chicagoje. Ji čia praleis tris mėnesius, kataloguodama Centro bibliotekos knygas.

Folkloriniame festivalyje

Bostono etnografinis ansamblis "Sodauto" birželio 15 - 16 dalyvavo Pensilvanijos folkloriniame festivalyje Eksazy mainerių kaime. Prieš metus ansambliečiai su savo vadove Gita Kupčinskiene važinėjo po senųjų emigrantų vietoves, rinkdami etnografinę medžiagą, senovės dainas ir pasakojimus, pirmųjų emigrantų angliakasių dvasinį palikimą. Jų paruošta meninė mainerių folklorinė programa susilaukė gero įvertinimo Bostone ir jo apylinkėse, festivalio metu ją pamatė lietuvių mainerių palikuonys.

A. a. Jonas Venčkauskas

BROCKTON, MA

Gegužės 5 Stoughton, MA, ligoninėje po ilgos ir sunkios ligos mirė Jonas Venčkauskas, buvęs Daugų policijos nuovados viršininkas. Jis buvo gimęs 1911 m. Marijampolės apskrityje.

Kaip uniformuotas karo metu pateko anglų nelaisvėn ir buvo laikomas Belgijoje, Bourghorst koncentracijos lageryje. 1947 m. iš nelaisvės paleistas ir gyveno Hanau stovykloje, Vokietijoje, kur dirbo prie Wolfgang aerodromo statybos.

1949 m. emigravo į Ameriką ir buvo samdytas kirsti cukrines nendres Louisianoje, bet vietoje nendrių turėjo mušti gyvates. Gulėdavo ant žemės (lovų

nebuvo), ir gyvatės slankiodavo tarp gulinčiųjų. Tik Balfio direktorius kan. J. Končius išgelbėjo, ir Venčkauskų šeima atvyko į Brocktoną, kur gyveno iki susirgo. Brocktone buvo taip pat ne pyragai: darbų nebuvo, tai turėjo kirsti mišką, kol susirado lengvesnį darbą

Kaip Lietuvos policijos pareigūnas, visuomet jaudinosi pastebėta netvarka, o jos čia yra labai daug, ir vis sakydavo: "Trūksta Lietuvos policininko".

Po gedulingų pamaldų Šv. Kazimiero bažnyčioje, palaidotas Kalvarijos kapinėse Brocktone.

Liko giliame nuliūdime žmona Ona, sūnus Vidas ir duktė Jarūna su šeimomis.

V. S.

A. A. ONAI RAUBIENI

mirus, jos vyrą Joną, sūnus Rimą ir Vytautą bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Birutė Cibulskienė
Ona Osmolskienė

A. A. ONAI RAUBIENI

mirus, vyrui Jonui ir sūnams bei kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi.

Algirdas, Gražina ir Aliukas
Š i m u k o n i a i

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad 1991 m. balandžio 17 d., po daugelio metų sunkios ligos amžinybėn iškeliavo

MYKOLAS KASELIS.

Nuliūdime liko žmona Stasė,
sūnus Michael, Jr. ir marti Rebecka

Netekus mylimos žmonos, mamytės ir močiutės

A. A.

ONOS RAUBIENĖS,

reiškiame gilią užuojautą vyrui Jonui, sūnams Rimui su šeima ir Vytautui, seseriai Anei Mackeliūnienei, broliui Edm. Baniūnui su šeima ir kitiems artimiesiems.

A. V. Balsiai
J. Gerdvilienė
A. Krulikienė
I. A. Mačioniai
T. P. Vasiliauskai

St. Petersburg, Florida

A. A. GUSTAVAS CERAS,

mylimas vyras, tėvas ir senelis, baigė šią žemišką kelionę — mirė gegužės 16 d., Princeton ligoninėje, sulaukęs 77 metų.

Liko žmona Izabela, trys sūnūs: Vincas, Gustavas ir Helmeth, dvi dukros: Irena ir Danutė su šeimomis.

Pamaldos buvo St. James Church, Jamesburg. Palaidotas gegužės 20 d. Holy Cross Burial Park Mausoleum, South Brunswick, NJ.

Ilsėkis Viešpaties ramybėje!

Nuliūdusi visa šeima

A. A. RAIMUNDAS LIOBĖ

brangus vyras, tėvas, sūnus ir brolis mirė prieš metus — birželio 29 d. Mūsų visų gyvenimas yra skaudžiai sužeistas ir ašaros nesustoja tekėjusios. Gimines, draugus ir pažįstamus prašome prisiminti a.a. Raimundą savo maldose. Pirmųjų metinių proga už Vėlionį mišios buvo aukojamos birželio 29 Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

Kazytė Liobienė
Jonukas Liobė
Pauliukas Liobė
Eleonora Liobienė
Birutė Rusinko

DARBININKAS

Administr. (718) 827-1351
Redakcija (718) 827-1352

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Darbininko
redakcijos FAX
718 827 - 2964

ORGANIZUOJAMAS AUTOBUSAS Į PUTNAMĄ

Pasamdytas autobusas į Putnamą, į seselių ruošiamą susiartinimo šventę — pikniką, kuris bus š. m. liepos 28 d.

Autobusas nuo Marijos Shalins laidojimo namų išvyks liepos 28 d. 6:30 v.r. Jei būtų pageidavimų, tai autobusas užsuktų į Kultūros Židinį paimti keleivių. Kelionė į abi puses 25 dol. Registruotis pas Marytę Shalins telefonu 718 297 - 2244. Vietos užtikrintos tiems, kurie iš anksto susimokės ir gaus bilietą.

Seselės visų nuoširdžiai laukia. Paremkime jų darbus.

Autobusas grįžta tą pačią dieną. Iš Putnamo išvyksta 5 v. popiet.

Šis Darbininko numeris yra paskutinis prieš vasaros atostogas. Daug įvykių, kurie vyko šiomis dienomis ir prieš atostogas, dėl laiko stokos jau negalėjo patekti į šį numerį. Visiems skaitytojams linkime gražių atostogų ir gero poilsio.

Vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, artimiausios veiklos kalendorius: birželio 23 — Birmingham, NY, birželio 24 — Rochester, NY, birželio 25 - 26 — Montreal, Quebec, Canada, birželio 28 - 29, Toronto, Ont., Canada, birželio 30 — Hamilton, Ont., Canada, liepos 2 - 3 — Washington, DC.

Pranciškonų spaustuvė vasaros atostogoms bus uždaryta nuo liepos 1 d. iki liepos 21 d. Prieš atostoginis Darbininkas išeis liepos 5-tos dienos data. Po atostogų Darbininkas išeis liepos 26-tos data.

Dail. Juozas Bagdonas, New Yorko Lietuvių dailininkų sąjungos pirmininkas, išsiuntinėjo laiškus New Yorke ir jo apylinkėse gyvenantiems dailininkams, kviesdamas juos prisijungti prie Sąjungos veiklos ir supažindindamas su savo veiklos planu. Sąjunga savo parodą numato surengti spalio 12 ir 13 dienomis.

Dail. Vida Krištolaitytė yra išvykusi į Lietuvą, kur numato kiek ilgiau pabūti.

Dr. Ingrida Korsakaitė, meno istorikė, birželio 26 išskrido į Lietuvą. Amerikoje svečiavosi porą mėnesių. New Yorke buvo sustojusi pas savo giminaitę Aldoną Svalbonienę, Richmond Hill, NY. Čia aplankė dailininkus ir savo bičiulius, pamatė New Yorko žymybes.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonui kun. dr. Algirdui Olšauskui, prel. Jonui Kučingui, prel. dr. Vincui Bartuškai už mano dviejų mėnesių globą, parodytą nuoširdumą ir suteiktą pastogę, man ruošiantis operacijai, o taip pat už visokeriopą pagalbą po sėkmingos operacijos.

Kun. Vytautas Palubinskas
Apreiškimo parapijos klebonas

“ŽAIBAS” NR. 6 – MAISTO PRODUKTAI bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje: 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druskos, dežė ananasų, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejaus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00. Kreiptis: “ŽAIBAS”, 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telef. 708 430-8090.

55 SV MAISTO PRODUKTŲ pristatome į namus LIETUVOJE: cukrus, ryžiai, mėsa, miltai, kondensuotas pienas, olandiškas sūris, šprotai, aliejus, razinos, riešutai, kava, arbata, prieskoniniai ir t.t. \$95. — **ŠVENTINIS SIUNTINYS:** kava, razinos, riešutai, šprotai, mėsa, šampanas, šokoladas dežutėse, gėlės. \$65. — **TRANSPAK**, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 1 - 312-436 - 7772.

Dariaus - Girėno skridimo sukakties minėjimą liepos 20 d., šeštadienį, rengia Dariaus ir Girėno Paminklo komitetas ir Lietuvių Darbininkų Draugijos 7 kuopa, Lituanica aikštėje, prie paminklo didvyriams. Pradžią 3 val. Programa bus pranešta vėliau.

Duok Darbininką paskaityti tiems, kurie jo neprenumeruoja, paskui paragink užsisakyti.

Maironio lituanistinės mokyklos abiturientų išleistuvės birželio 9 Kultūros Židinyje. Prie pulto kalba abiturientų klases auklėtojas mokytojas Alfonsas Samušis.

LIETUVOS VYČIŲ 110 KUOPOS IŠVYKA Į KANADĄ

Lietuvos Vyčių 110 kuopa, Maspeth, NY, mėgsta surengti įvairias keliones į tolimesnes vietas. Dabar jie surengė keturių dienų kelionę į Kanadą, į Šv. Onos Beaupre šventovę, kuri gausiai lankoma. Išvažiavome autobusu birželio 7 ryte, grįžome birželio 10 vakare.

Kelionė buvo rengiama ryšium su 50 metų sukaktimi nuo pirmųjų didžiųjų lietuvių trėmimų į Sibirą. Visi važiavome pasimelsti už tuos, kurie vargo ir kentėjo, pergyvendami sunkiausius metus amžinojo įšalo žemėje.

Visiem neišdildomą įspūdį paliko tai, kad kanadietis kunigas, aukojęs mišias, prisiminė šią Lietuvos Vyčių intenciją, prisiminė Lietuvą ir jos ištremtuosius. Jo žodžiai visus jaudino. Jaudino ir tai, kad jis, laisvo krašto žmogus, kalbėjo apie laisvę ir reikšė viltį, kad tos laisvės tikrai Lietuva sulauks.

Pirmoje sustojimo vietoje gyvenome gražiame ir patogiamie viešbutyje. Iš jo keliavome į kitas įdomias, turistų lankomas vietas. Pirmiausia apžiūrėjome Cycloramą. Ten nebuvo šiam ir

nieko negirdėjusiam, šis vardas gal nieko ir nesako. Tai yra atkurta Jeruzalė, kuri užima didelį plotą su savo palociais ir Golgotos kalnu.

Visos Kristaus kančios vietos yra apstatytos natūralaus didumo žmonių figūromis. Rodos, pats ten vaikštai ir savo akim matai visa, kas dėjosi anose dienose, kai Kristus buvo teisiamas ir kryžiuojamas. Įrengta labai gražiai, įspūdingai.

Cyclorama suprojektuota prancūzų, atlikta Munchene, Vokietijoje, 1878 - 1882, čia atvežta ir pastatyta. Visas plotas užima 1540 kvadratinį metrų, o įvairių pastatų aukštis siekia 14 metrų.

Be to, aplankėme ir Quebecą, įdomų ir gražų miestą. Ten viskas labai brangu — ir drabužiai, ir valgis.

Visi buvome patenkinti tokia prasminga kelione, kur pamatėme tiek daug ir atsivežėm gražiausių įspūdžių. Esame dėkingi Lietuvos Vyčiams ir jų vadovams už kelionės surengimą. Kuopos valdybą sudaro pirmininkas Bruno Rutkūnas ir sekretorė Helen Matulionytė
P.D.B.

Chicagoje, Daley Plaza, vyko demonstracijos. Priekyje su lietuviška vėliava eina Jonas Keraminas, kadaise gyvenęs Long Island, New Yorko artumoje, dabar gyvenęs Rockford, IL. Nuotr. Ed. Šulaičio

Scena iš *Kvadrato*, kalbasi du kaliniai. Iš k. Kostas Smorginas ir Dalia Overaitė. Nuotr. V. Maželio

STUDENTAI, ATVYKITE Į LITUANISTIKOS SEMINARĄ!

(atkelta iš 5 psl.)

viai renkasi sekmadienį, rugpjūčio 4 ir skirstosi rugpjūčio 18 prieš pietus. Nors patariama registruotis dviem savaitėm, galima ir vienai. Seminaras įvyks “La Salle Manor” rūmuose, kurie yra apie 30 mylių nuo O'Hare aerouosto, Plano miestelyje. Vieta yra apsupta gamtos, su visais moderniais įrengimais specialiai ruošti seminarus. Kiekvienam kursantui yra skiriamas atskiras kambarys su aptarnavimu ir maistu. Laisvalaikiu galima naudotis plaukiojimo baseinu ir teniso bei krepšinio aikštėmis. Seminare rasi nemažą biblioteką, kurioje bus visos kursams reikalingos knygos. Taip pat Seminare veiks knygynas, kuriame bus galima nusipirkti įvairių knygų, išleistų išeivijoje ir Lietuvoje.

Registracija

Į Seminarą registruotis gali visi, kurie yra baigę bent vidurinį mokslą. Seminaro mokestis yra \$330 už dvi savaites ir \$200 už vieną savaitę. Iškaitomas maitinimas, patalynė, kai kurios mokymosi priemonės ir registracijos mokestis. Norintys daugiau informacijos ar registracijos anketos prašomi rašyti: Lituanistikos seminaras, P. O. Box 50660, Chicago, IL 60650 arba skambinti Vidai Kuprytei, (708) 863 - 0935 vakarais.

Vida Kuprytė

Birželio 22 suėjo 50 metų nuokaro pradžios tarp nacių Vokietijos ir Sovietų Sąjungos, kai vokiečiai užėmė Lietuvą ir kai buvo sudaryta jos laikinoji vyriausybė, kurią vėliau vokiečiai nušalino.

Scena iš spektaklio *Kvadratas*. Vaidina — Kalėjimo prižiūrėtoją Remigijus Vilaitis, kalinę — Dalia Overaitė. Nuotr. V. Maželio

Adelė Ališauskas, iš Chesapeake, VA, mokėdama už prenumeratą, pridėjo 40 dol. auką spaudai paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

Alfonsas Dzikas, iš W. Hartford, CT, užmokėjo už 3 prenumeratas ir dar pridėjo 20 dol. auką. Spaudos rėmėjui nuoširdus aciu.

Ieškomas pirkti pianinas — “Upright”. Skambinti 718 296 - 2890.

Vyt. Raskevičius, iš North Haven, CT, užsisakydamas knygą *Moteris su baltu chalatu*, pridėjo 28 dol. auką *Darbininkui* paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

Anna Baltrūnas, gyvenusi Brooklyn, NY, persikėlė gyventi į Parris, CA. Adreso pakeitimo proga atsiuntė 50 dol. auką *Darbininkui*. Mūsų spaudos rėmėjai nuoširdžiai dėkojame.

ROMAS PUKŠTYS vėl vyksta į Lietuvą liepos mėn. Pervedami doleriai, palikimai. Priima užsakymus automobiliams. Atsiskaityti iki liepos 16 d. **TRANSPAK**, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 1 - 312 - 436 - 7772.

NAUJAS ŽAIBO NR. 10! 22 svarai (10 kg.) skaniausių mėsos produktų: 3 kg. kapotas kumpis konservuose (6 dež.), 1 kg. liežuvis drebučiuose (3 dež.), 1 kg. višta savo sultyse (3 dež.), 2 kg. file natūralioje plėvėje, 1 kg. lietuviškas skilandis, 1 kg. kiaulienos šoninė (šalto rūkymo), 1 kg. “Lietuviška” dešra. Pilna kaina — \$100.00. Kreiptis: “ŽAIBAS”, 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430 - 8090.

MĒSOS PRODUKTAI aukščiausios kokybės pristatomi į namus LIETUVOJE: medžioklinės dešrelės, palendvica, dešros ir kt. \$95. — Mažesnis siuntinys \$68. — **TRANSPAK**, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. 1-312-436-7772.

sekmadienį, liepos 28 d.

Nek. Pr. Marijos seserų
vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS - Lietuvių susiartinimo šventė

11:00 ŠVENTOS MIŠIOS
Pagrindinis celebrantas
ir pamokslą sakys
Vyskupas Paulius Baltakis
12:00 PIETŪS, pramosos
3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA
4:00 Šv. VALANDĖLĖ už Lietuvą
4:45 Didžiosios loterijos laimėjimai

Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti!
Pasikvieskite ir savo draugus!